

Scrisoarea întâia

Dragii și scumpii mei copilași, vă salut cu mult dor.

Mă grăbesc să vă mângâi pe voi, dar împreună cu voi am și eu nevoie de mângâiere. Din nou mă aflu în închisoare. Din nou suntem despărțiți.

Hristos mângâia ucenicii întristați cu cuvintele: “Vă dau pacea mea”. Fie ca oamenii lumii să adune bogății la avutul lor, să crească în măreția lor; folosească-se de plăcerile lor păcătoase, nouă însă Hristos ne dă pacea Sa. Să ne închinăm Domnului pentru acest dar minunat.

Scumpii mei, să nu vă socotiți nenorociți când sunteți apăsați, nu vă socotiți orfani pentru-că eu sunt nevoit să merg din nou la închisoare fiindcă slujesc Domnului. Hristos ne dă pacea Sa și aceasta este suprema răsplată pentru toate lipsurile.

Știu cât de mult doriți să aflați despre mine și mai ales despre împrejurările arestării. Mă fac părtaş neliniștii voastre, împărtășindu-vă unele amănunte. Însă într-o singură scrisoare este cu neputință s-o fac, de aceea înarmați-vă cu răbdare și așteptați și alte scrisori.

Am fost arestat la 26 ianuarie 1980 în orașul Leningrad, lângă casa surorilor mele. Era ora 00.30, începea ziua de sâmbătă. Doi colaboratori ai miliției care erau de gardă lângă casă (voi știți că și la Chișinău, lângă casa noastră, miliția stătea de pază zi și noapte), m-au reținut și m-au dus la miliție. M-au închis într-o cameră, unde m-am aflat trei zile în singurătate. Eu știam că această arestare pentru mine însemna începutul celui de-al treilea termen de închisoare.

Când m-au adus în cameră și ușa a fost închisă cu lacăt, îndată am plecat genunchii înaintea lui Dumnezeu. Rugăciunea mea a fost o rugăciune de mulțumire. Mulțumeam Domnului pentru toate: pentru calea spinoasă pe care a mers Hristos și pentru scumpa Biserică, care de acum douăzeci de veacuri merge pe calea Lui. Mulțumeam lui Dumnezeu pentru că mi-a dat să cunosc nu numai bucuria mântuirii ci și bucuria suferințelor pentru Biserica iubită; ca împreună să suferim și împreună să ne prezentăm în slavă înaintea Domnului. Am mulțumit lui Dumnezeu pentru această cameră unde am rostit întâia rugăciune în noile mele pribegiri. Mă rugam și pentru voi toți, scumpii mei, ca să nu fiți mâhniți peste măsură din cauza încercărilor prin care trec, ci să luați calea și jugul lui Hristos, încredințând Domnului toate problemele vieții.

În cameră era foarte frig. Deși eram îmbrăcat în haine de iarnă totuși înghețam de frig. Eram nevoit să mă aflu în permanentă mișcare. Când slăbeam și mă biruia somnul începeam să fac exerciții fizice până când cădeam de oboseală. Astfel încălzindu-mă, repede scoteam paltonul și mă culcam pe patul de lemn, învelindu-mă în așa fel încât să-mi slujească și ca saltea și ca plapumă. Mă înveleam până peste cap și adormeam repede. Dar mă trezeam din cauza frigului cumplit. Cel mai repede îmi înghețau picioarele. Încercam să mă încălzesc din nou făcând exerciții fizice puternice, dar nu mai doream să dorm. Două ore de somn îmi întăreau puterile fizice îndeajuns.

Ziua de 27 ianuarie, zi de duminică, am petrecut-o în mod solemn, cu reverență. Știam că în zilele apropiate mă vor duce la închisoarea “Crestii” din Leningrad dar așteptam cu bucurie acea oră. Mă veți întreba de ce.

Când tatăl meu avea patruzeci și opt de ani a fost arestat ca slujitor al lui Hristos și dus în această închisoare. Atunci aveam doar șapte ani. Iată că ajuns la vârsta tatălui meu calc și eu pe urmele lui prin aceleași închisori, poate chiar prin aceleași celule.

Mi-am amintit copilăria, mai ales ultima convorbire cu tata, și n-am putut să nu cad la picioarele lui Isus Hristos adânc emoționat, mulțumindu-i pentru părinții mei care m-au învățat să iubesc pe Domnul mai mult decât orice în lume!

Cât de scurtă mi-a părut acea zi de duminică! Am petrecut-o în cântări, în rugăciuni și în meditații care m-au umplut de fericire. Voi încerca, dragii mei, să vă familiarizez cu bucuria pe care am trăit-o în acea zi de duminică, 27 ianuarie 1980, și-L rog pe Domnul să netezească calea pentru următoarea scrisoare în care voi continua ceea ce am început în această scrisoare.

Scrisoarea a doua

“Adu-ți aminte de tot drumul pe care te-a călăuzit Domnul”. (Deuteronom 8:2)

Scumpii mei,

Astăzi am hotărât să continui subiectul început în scrisoarea precedentă, scrisoare în care v-am scris despre arestarea mea și primele zile de închisoare la Leningrad.

Desigur, ziua de duminică 27 ianuarie 1980, va rămâne în amintirea mea ca una dintre cele mai fericite zile, ziua când Domnul m-a vizitat și mi-a amintit despre minunatele Sale lucrări în viața mea. Această zi de duminică a fost ziua mulțumirilor.

Eram singur, nimeni nu-mi tulbura gândurile. Mi-am amintit copilăria, părinții, și am mulțumit Domnului pentru că m-au învățat să-L iubesc, mergând din tinerețe pe calea spinoasă după Isus. Îmi voi da silința, dacă Domnul ne va ține în viață, să vă povestesc mai amănunțit despre amintirile pe care le am din copilărie. Tatăl nostru folosea mult timp pentru a ne educa în învățătura Domnului.

Dar astăzi țin să vă povestesc, scumpii mei, despre acea discuție cu tatăl meu, discuție care mi-a răscolit inima și despre care mi-am adus aminte în ziua de 27 ianuarie 1980.

Era anul 1938. Biserica lui Hristos trecea prin vremuri grele, iar acest an a fost unul deosebit de dificil. Noi locuiam în orașul Leningrad. În acest an toate cele patrusprezece case de rugăciune au fost închise, slujitorii bisericilor arestați și multe familii deportate în nordul țării.

Aceeași soartă ne aștepta și pe noi deoarece tatăl meu era și el slujitor în una dintre bisericile baptiste din Leningrad și toți slujitorii și membrii activi ai bisericilor deja erau arestați. Deci și tatăl meu aștepta să fie arestat.

La ușa camerei noastre deja era pregătit rucsacul pe care urma să îl ia cu el și noi, copiii, ne apropiam mereu și-l controlam. În rucsac se aflau lenjeria, o cămașă neagră, pantalonii vătuiți (care erau cârpiți pentru că eram săraci), o pereche de încălțăminte din pâslă făcută de tatăl meu, o strachină, lingură și cană. Acesta era tot bagajul.

Odată, după ce și-a terminat ce avea de lucru, tata s-a așezat la masă și scria. Noi copiii l-am înconjurat și tata a intrat în vorbă cu noi. Discuția ce a urmat a lăsat o urmă adâncă în sufletul meu.

“Copii, a zis el, eu mă pregătesc de cale lungă și nu știu dacă mă voi mai întoarce acasă. Doar Unul singur Dumnezeu știe și calea mea și greutatea vieții mele și durata pribegiilor. Așa că, plecând în această lungă cale, vreau să stabilim încă de acum locul de întâlnire, ca să nu ne rătăcim unii de alții și să fim totdeauna împreună. Și ca să mă înțelegeți mai bine, a explicat el, știți că atunci când oamenii merg în locuri aglomerate, la piață, la magazinul universal, la gară, își stabilesc locul de întâlnire, în caz că se rătăcesc unii de alții. Aceste puncte de întâlnire pot fi în diferite locuri: la poarta pieții, la biroul de informații al gării, etc. Acum și noi ne vom pierde unii de alții, de aceea vă propun, dragii mei copilași, să ne întâlnim la “Scaunul de domnie”. Când veți intra în Ierusalimul Ceresc, să alergați îndată la Scaunul de domnie unde va sta Isus Hristos iar eu voi fi acolo. Ne vom întâlni și nu ne vom mai despărți.”

Apoi tata a început să deseneze cerul și Scaunul de domnie unde vor veni la închinare toți pelerinii lui Dumnezeu. Spunea toate acestea cu așa însuflețire și entuziasm că nu puteai rămâne indiferent. Ce mi-a spus atunci mi-a rămas adânc în memorie și m-a însoțit pe parcursul întregii vieți.

Tatăl știa că nu se va mai întoarce la libertate, dar cu o credință puternică în Dumnezeu și-a încredințat familia și pe el însuși în mâna lui Dumnezeu și fără nici o teamă a pornit pe urmele lui Isus Hristos, știind că cine suferă cu El, cu El va împărăți. El avea această sfântă speranță pentru el dar își dorea ca și copiii lui să fie în Împărăția Cerurilor.

Cum să nu mă bucur și cum să nu mulțumesc Domnului că am avut un tată iubitor de Dumnezeu și cu o așa mare grijă pentru copiii săi?!

Peste trei-patru zile după această discuție l-au arestat. Noi l-am urmat numai până la ușă, ne-au interzis să mergem mai departe.

“Voroncul” (mașina specială pentru transportul criminalilor deosebit de periculoși) se afla acum vizavi de ferestrele casei noastre și noi am văzut bine cum el, cu rucsacul pe umăr, apropiindu-se de mașină sub escorta soldaților NCVD (Comisariatul Afacerilor Interne), a privit spre noi, a zâmbit ușor, a ridicat mâna dreaptă salutându-ne și și-a luat rămas bun, dispărând în spatele ușii mașinii care s-a închis în urma lui.

Au trecut opt luni și tatăl ne-a scris, tocmai din nordul îndepărtat, ultima scrisoare. A scris această scrisoare cu două-trei ore înainte de a trece în eternitate. (În anul 1955 m-am întâlnit cu un frate care se afla lângă el în acel moment și care mi-a povestit despre ultimele zile din viața tatălui meu.)

În acea ultimă scrisoare tatăl a scris doar câteva cuvinte, și erau adresate mamei. El a scris așa: “Dragă, dacă vei auzi că am murit, să nu crezi, fiindcă credincioșii nu mor, ci trec din moarte la viață”.

În această cameră de închisoare, în ziua de 27 ianuarie 1980, am mulțumit lui Dumnezeu pentru tatăl meu și L-am rugat să-mi dea putere și înțelepciune să fiu și eu un tată, care să fie pentru voi, scumpi copii, un exemplu care să semene cu Isus Hristos.

Peste cinci luni după arestare l-am văzut pe tata, pentru ultima dată, cu ocazia unei vizite la închisoarea “Cresti”, dar despre aceasta nădăjduiesc să vă pot scrie în scrisoarea următoare.

Scrisoarea a treia

Într-o seară mama a venit acasă și ne-a anunțat că tata este condamnat la cinci ani de închisoare și că mâine mergem să îl vizităm în locul de detenție. Pentru noi această zi a fost o zi de sărbătoare.

Scumpii mei, vouă vă sunt cunoscute aceste sentimente și emoții lăuntrice deoarece, iată, voi v-ați obișnuit să veniți la astfel de întâlniri cu mine, acum aflându-mă la cel de-al treilea termen în închisoare.

Ce anume s-a întâipărit atunci, la acea vizită, în mintea mea de copil? Vă voi povesti despre toate, pe rând.

Administrația închisorii i-a spus mamei că nu ar trebui să-i acorde acest timp de vizită a soțului ei, pentru că el face “propagandă” în închisoare, însă, din milă pentru copii, au hotărât totuși să ne acorde acest timp.

În timpul întrevederii mama i-a spus: “Ei vorbesc că tu aici te ocupi cu “propaganda”. Tata a zâmbit și a zis: “Mă rog lui Dumnezeu de față cu toți, făcând rugăciuni pe genunchi, și după rugăciuni unii îmi pun întrebări. Așa că, zi de zi, în camera noastră se poartă discuții despre Dumnezeu.”

Vreau să descriu exact felul în care a decurs întrevederea noastră.

Tuturor celor ce li s-a permis să aibă o întrevedere cu apropiații lor li s-a spus să intre într-o încăpere mare. S-au adunat circa cincizeci de oameni. Tuturor li s-a explicat cum trebuie să se comporte în timpul întrevederii. Nu aveau voie să vorbească cu voce tare, să transmită anumite informații, să își strângă mâinile, etc. Apoi au deschis o ușă și vizitatorii au dat năvală în camera respectivă. Noi copiii, strecurându-ne printre cei mai mari, am intrat în cameră înaintea tuturor dar am început să ne fâstăcim. Împrejurarea în care ne-am găsit era neobișnuită. Am să încerc s-o descriu.

O încăpere mare îngrădită cu o barieră în formă de “U” în două rânduri. De o parte a barierei se aflau deținuții, de cealaltă vizitatorii. Între bariere era un loc prin care circulau supraveghetorii, iar în mijlocul încăperii se afla o masă mare. Noi copii am alergat în această încăpere și ne-am oprit în mijlocul ei uitându-ne la cei ce se aflau acolo. Deodată am auzit un glas ce ne era cunoscut: “Copilași!”

Atunci l-am observat pe tata. Se sprijinea cu brațele de barieră și zâmbea. Eu și cele trei surori ale mele am alergat spre el dar bariera era pentru noi prea înaltă așa că, pentru a-l putea vedea pe tata, am fost nevoiți să ne îndepărtăm din nou de barieră. Imediat încăperea s-a umplut de vizitatori și s-au făcut două rânduri la barieră. În aceste condiții nici chiar cei înalți nu puteau să vadă ceva, cu atât mai

puți noi. Era un zgomot mare. Fiecare se străduia să se facă auzit de cealaltă parte, vorbind cu voce tare. Eu m-am cățărât pe masă și urmăream ce se întâmplă.

La drapta tatălui meu stătea un evreu bătrân și uscățiv. Lacrimile îi curgeau întruna. Vorbea foarte agitat soției lui încercând să-i comunice ceva, apoi, dintr-o dată, a strigat cu voce tare acoperindu-i pe toți: “Mai încet, tovarăși!” Toți au redus din tonalitatea vocii iar el, mai tare decât ceilalți, a spus: “Teruța, tu mă crezi? Nu sunt vinovat cu nimic!” I-a mai spus ceva soției lui dar zgomotul din sală s-a întezit din nou și vocile s-au contopit ca în una singură.

Eu eram foarte contrariat ce ceea ce vedeam. Toți erau tulburați, mulți plângeau de ambele părți ale barierei și doar tatăl meu zâmbea liniștit. Eram încă pe masă însă din cauza zgomotului foarte mare nu am auzit nici un cuvânt din convorbirea lui cu mama. Dar mi-au rămas în memorie pentru totdeauna calmul și pacea lui, ba chiar am sesizat un triumf în trăsăturile feței lui, în privirea lui, în purtare, în felul în care vorbea.

Cele treizeci de minute rezervate întrevederii au trecut repede și vizitatorii au început să iasă din cameră. Noi, copiii, am ieșit ultimii. Tata ne-a strigat din urmă: “Mai țineți minte unde o să ne întâlnim? La Scaunul de domnie!” Sprijinindu-se cu mâna stângă de barieră, a ridicat mâna dreaptă, și cu degetul arătător a arătat în sus. Nu bănuiam că în felul acesta ne luăm rămas bun pentru totdeauna.

Mai târziu am aflat că în timpul întrevederii avea dureri mari la picioare, de aceea se sprijinea de barieră, dar mamei nu i-a spus nimic despre sănătatea lui șubredă ca să nu o întristeze. Abia în anul 1955 când întâmplător am întâlnit un frate care se afla atunci cu tatăl meu în închisoare, am aflat că tata avea mari dureri la picioare și că nu a putut veni singur la întâlnirea cu familia, fiind ajutat de deținuți.

Aceasta a fost prima și ultima întâlnire cu tata la închisoare. Nu l-am mai văzut niciodată. Însă pentru toată viața mi-a rămas în conștiința de copil ca un credincios slujitor al lui Dumnezeu și am avut o puternică dorință să fiu și eu la fel ca el. Și știu bine că ne vom întâlni la Scaunul de domnie în ceruri, iar bucuria acestei întâlniri nu va avea sfârșit.

Scrisoarea a patra

Scumpii mei,

Vă amintiți că în prima scrisoare v-am scris despre cum a trecut întâia zi de duminică la închisoare. O să continui să vă redau amintirile mele.

Eu deja știam că de la sectorul de miliție, unde am fost adus după arestare, deținuții sunt transportați la închisoare în zilele de marți și vineri. Prin urmare “voroncul” mă va duce marți, 29 ianuarie, la închisoarea “Crestii”, așa cum s-a întâmplat și cu tatăl meu cu patruzeci și doi de ani în urmă. O, cât de mult doream să-i pot spune tatălui meu: “Tată, eu am să vin acolo, la Scaunul de domnie, și voi da slavă Biruitorului Isus Hristos; acolo mă voi întâlni cu tine și cu toți sfinții care au urmat calea spinoasă a lui Isus Hristos”.

Însă, pentru a ajunge la această țintă, este necesară parcurgerea căii înguste a închisorilor, transferurilor, interogatoriilor, judecăților, îndelungilor despărțiri de Biserica iubită, de familie... Ar fi posibil oare să le enumeri pe toate câte se vor perinda pe calea vieții noastre?

Amintirile mele nu ar fi complete însă dacă nu aș aminti de un caz foarte important, după cum socotesc eu.

Când l-au arestat pe tata, înainte de ieșirea din casă, el a dorit să facem o rugăciune cu întreaga familie. Nu mai țin minte conținutul rugăciunii mele, nici a surorilor sau a mamei, însă îmi amintesc că tata a spus următoarele: “Doamne, eu îmi iubesc copiii și soția foarte mult. Și căminul familiei îmi este foarte drag. Însă în lumea aceasta cel mai mult Te iubesc pe Tine, de aceea am ales calea îngustă și spinoasă. Încredințez Ție familia mea cu toate cerințele și nevoile ei. Îngăduie-mi, Doamne, să consider că Tu îți asumi toată răspunderea pentru copiii mei și toată familia mea. Eu știu, Stăpâne, că Tu ești credincios promisiunilor Tale și când voi sfârși pribegirile mele și mă voi prezenta înaintea scaunului

Tău de domnie ca să-Ți dau slavă, voi vedea acolo toată familia mea. Te slăvesc pentru această nădejde pe care mi-ai dat-o astăzi! Fie Numele Tău binecuvântat în această despărțire!”

Scumpii mei copii! În acea zi am mulțumit Domnului în mod deosebit pentru astfel de părinți care L-au iubit pe Dumnezeu cu toată inima, cu tot cugetul, cu toate simțămintele lor. Am o mare dorință ca, împreună cu voi, să medităm mai mult și în detaliu la acest subiect și sper să putem împlini aceasta în următoarele scrisori.

Acum vreau să vă povestesc cum a trecut următoarea zi de închisoare, luni, 28 ianuarie 1980.

Deja v-am scris că în celulă eram singur, dar în alte celule, timp de trei zile, s-a adunat multă lume. Lângă ușa mea care da în coridor au pus o măsuță și un lucrător de miliție, un bărbat în vârstă, chema deținuții pe rând și le lua amprente. Pentru mine aceasta nu era ceva nou și îmi așteptam și eu rândul. Cel ce executa această operațiune era un om vorbăreț, deosebit de curios care dorea să știe multe. Îl întreba pe fiecare pentru ce a fost reținut și apoi pe unii îi compătimea, pe alții îi dojenea pentru purtarea lor. De exemplu pe doi bețivi i-a sfătuit așa: “Trebuie să beți cu măsură, ca mine, numai la sărbători”. Pe unul care nu avea grijă de copii și familie îl muștra pentru lipsa simțămintelor părintești, pe unul care a comis viol l-a apostrofat pentru decăderea morală în care a ajuns. Într-un cuvânt, avea ceva de spus tuturor. Făcea asta fără a se abate de la lucrul lui.

Am fost atras de cele ce se întâmplau lângă ușa mea și ascultând atent m-am gândit: “Oare ce sfaturi o să-mi dea mie acest om, ce voi auzi din gura lui?”

În sfârșit a venit și rândul meu. Ușa celulei s-a deschis și am ieșit pe coridor. Au dat citire sentinței de arestare în care, pe scurt, era descrisă vina mea: încălcarea legii cultelor, articolul 142.

Omul în vârstă care lua amprente s-a uitat la mine mirat și mi-a spus: “Totuși, nu pot să înțeleg pentru ce ai fost reținut?!”

Pe scurt i-am explicat că sunt creștin, predic Evanghelia, și i-am spus și lui despre Isus Hristos și mântuirea sufletului. Am vorbit două-trei minute și nimeni nu m-a întrerupt. În final i-am întrebat pe cei ce mă ascultau, erau trei: “Dumneavoastră ați citit vreodată Evanghelia?” În loc de răspuns omul în vârstă m-a întrebat: “De ce confesiune sunteți?” Când a aflat că sunt baptist atitudinea lui s-a schimbat pe loc. A început să mă brutalizeze și să mă învinuie de toate relele. Spunea că noi ne aducem copiii ca jertfă, la serviciile noastre divine ne dedăm desfrâului și multe altele asemenea. Cu chiu cu vai mi-a luat amprente și m-am întors în celulă. Dar el nu putea nicicum să se liniștească și continua să vorbească cu mine chiar prin ușa încuiată. Câte învinuiri nu am auzit atunci! Noi eram trădătorii patriei, mizantropi, agenți americani... nu le voi enumera pe toate. Și turna toate acestea nu numai la adresa mea ci a tuturor credincioșilor. Concluzia lui era una: “Dacă nu erați voi, comunismul era construit demult”.

Mă gîndeam, de unde atîta ură față de credincioși, atîtea învinuiri groaznice? Poate cunoaște personal oameni care se numesc creștini dar a căror fapte nu erau cu adevărat creștinești și purtarea lor dădea pretext de ocară asupra Bisericii lui Hristos...

Îngrijorat de aceste gânduri l-am întrebat prin ușă dacă a avut ocazia să întâlnească credincioși, să vorbească cu ei, sau poate că a trăit în vecinătatea lor. Spre mirarea mea am aflat că nu a cunoscut niciodată vreun creștin și pentru prima dată în viața lui vede un baptist în carne și oase. Ce știa, și știa multe, era din povestiri, din multele cărți și ziare pe care le-a citit și de la cinema unde a mai văzut astfel de fanatici ca mine. În acea zi nu au conținut acuzele și tot felul de povești despre creștini, dar eu nu am mai intrat în vorbă cu el.

“Rugați-vă pentru cei ce vă prigonesc” a spus Hristos. Și eu mi-am dorit foarte mult, în acele momente, să împlinesc acest îndemn. Însă când milițianul m-a văzut prin crăpătura ușii stînd pe genunchi s-a înfuriat și mai tare.

Ce durere pentru inimă să vezi oameni schilodiți de păcat; și sunt mulți de felul acesta. Fie ca Dumnezeu să-i ierte!

Rămâneți cu Domnul! În scrisoarea următoare voi continua să vă vorbesc despre întâmplarea din această zi.

Scrisoarea a cincea

Mult doriții mei copii!

Reiau firul gândurilor care îmi provoacă durere și vă scriu că mi-a fost scârbă să aud atâtea învinuiri neîntemeiate la adresa credincioșilor. Și aceasta cu atât mai mult cu cât aceste învinuiri erau născocite și fără sens, pentru că le pronunța un om care nu a văzut și nu a cunoscut îndeaproape creștini. Totul era din auzite! Și ceea ce se întâmpla nu era pentru prima oară. Deseori îmi amintesc ziua de 16 mai 1966.

Grele timpuri erau atunci pentru Biserica lui Hristos. Peste tot în țară se intensifica prigoana împotriva credincioșilor. Cum se manifesta această prigoană?

Credincioșii erau împiedicați să officieze serviciile divine, li se impuneau amenzi mari, se deschideau dosare în instanțele de judecată, erau arestați, lipsiți de dreptul la muncă și eliminați din instituțiile de învățământ. Lucru interesant, toate aceste acțiuni au început peste tot, în același timp. Era clar că instrucțiunile cu privire la persecuția credincioșilor veneau de la Moscova. Din acest motiv credincioșii au hotărât să facă o vizită la Comitetul Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice unde să-și apere cauza și, dacă va fi cu putință, să îl întâlnească pe L.I. Brejnev personal.

Cu acest scop, la 16 mai 1966, la Moscova au sosit reprezentanții bisericilor creștine evanghelice baptiste, circa 450 de oameni, și exact la ora zece s-au adunat la intrarea principală a C.C. al P.C.U.S.

În această scrisoare pe care v-o scriu, nu urmăresc să descriu în detaliu desfășurarea acestor evenimente, deși știu că mult doriți să știți toate amănuntele. Sper să fac aceasta în altă scrisoare. Acum mă limitez doar la câteva aspecte.

Delegația nu a fost primită deși toți credincioșii au stat în stradă până a doua zi. A doua zi, pe 17 mai, aproape de ora patru, după amiază, au sosit câteva autobuze în care au fost urcați cu forța toți cei ce erau prezenți și duși la închisoarea Lefortovo. Acolo și-au primit pedeapsa: unii au primit doi-trei ani de închisoare, alții de la trei la cincisprezece zile, iar cei mai mulți au fost transportați la casele lor. Și cu aceasta a luat sfârșit această vizită la Moscova.

S-ar putea, scumpii mei copii, să vă întrebați unde am fost eu în acele zile de mare răspundere? Tocmai despre aceasta vreau să vă povestesc.

La data de 19 mai G.P. Vins și eu am fost trimiși de frații din Consiliul Bisericesc în audiență la Comitetul Central ca să intervenim și să cerem informații în legătură cu arestarea delegației fraților noștri. Ne-a primit șeful sălii de audiență a C.C. al P.C.U.S. - Sklearov. Acesta ne-a ascultat cu bunăvoință și s-a mirat de atitudinea nedreaptă a puterilor locale și ne-a propus să ne adresăm Ministerului de Interne. A dat telefon la Ministerul de Interne chiar atunci, în prezența noastră, și ne-a dat asigurări că vom fi primiți în audiență. Dar cum am ieșit din sala de audiență a Comitetului Central am fost arestați de lucrătorii securității și duși la închisoarea Lefortovo.

Dar în această scrisoare nu am intenția să vă povestesc despre această primă arestare a mea.

La 16-17 mai eu nu eram între delegații care au încercat să intre în audiență la Comitetul Central. Eu am stat deoparte între trecători și observam ce se întâmplă.

Cei ce treceau pe acolo se opreau, fiind mirați să vadă o asemenea manifestație și se întrebau unii pe alții: "Ce-o fi însemnând aceasta?" Înaintea lor, în fața intrării principale a Comitetului Central, o mulțime de oameni se rugau stând pe genunchi, cântau cântări religioase, fiind înconjurați de milițieni. Priveliștea era cu totul neobișnuită!

Trecătorii care s-au aflat atunci în acel loc au început să se adune în piața centrală, vizavi de clădirea Comitetului Central, și pe trotuare, în grupuri de câte cinci-zece persoane. Am observat un lucru interesant. Lângă fiecare dintre aceste grupuri se afla un "atoateștiutor" care dădea răspuns la orice întrebare ar fi apărut. Aceștia era colaboratori ai miliției dar am mai văzut și oameni îmbrăcați în

haine civile, care, după cum v-ați dat seama, erau oamenii securității. Toți aceștia, zâmbitori și relaxați, discutau cu cei curioși fără să se grăbescă în explicațiile pe care le dădeau și, în același timp, urmăreau foarte atent tot ce se întâmpla și pe cei ce se dovedeau a fi interesați.

M-am apropiat de câteva grupuri căutând să aflu ce se discuta.

Primul grup de care m-am apropiat era format din șase-șapte oameni. Un sergent superior al miliției dădea următoarea explicație: “Aceștia sunt credincioși bapțiști și au venit din diferite locuri ca să ceară libertate de credință. Dar judecați singuri: conducerea noastră poate da libertate acțiunilor imorale, care duc la degradarea societății?”

O femeie în vârstă a întreat: “Care sunt aceste acțiuni imorale?” La care sergentul de miliție s-a prefăcut a se rușina și zâmbind a spus: “Aici se află și tineri, nu se poate vorbi cu voce tare”.

Cuprins de indignare la auzul acestor minciuni nerușinate m-am apropiat de un alt grup, format din vreo zece persoane. Aici era “călăuză” un bărbat de circa patruzeci de ani, îmbrăcat civil. El spunea: “Ce mai vor și bapțiștii aceștia? Ei nu sunt de acord cu sistemul nostru de învățământ și interzic copiilor lor să meargă la școală, să citească cărți și altele de felul acesta”.

De orice grup mă apropiam, peste tot auzeam aceleași minciuni. Nu era nici un cuvânt adevărat!

S-ar putea naște întrebarea: de ce credincioșii, tineri și bătrâni, bărbați și femei, au fost nevoiți să vină din toată țara și din locuri îndepărtate în fața clădirii Comitetului Central? Și de ce au fost ei arestați acolo?

În această zi, 16 mai 1966, organele centrale, prin acțiunea lor “hotărâtoare” împotriva delegației pașnice a credincioșilor și-au dat de fapt arama pe față, arătând care era adevărata lor atitudine față de credincioși, și au acționat în forță sub pretextul “întrecerii măsurii” și a lipsei de reacție a organelor locale de conducere.

Dar Biserica lui Hristos, cu ajutorul Domnului, a suportat acea grea perioadă a anului 1966 și privește cu încredere în viitor, știind că Domnul va da puteri pentru ca și pe mai departe să poată suporta lipsurile, arestările, despărțirile de cei dragi.

Vreau să vă mai relatez o experiență din viața mea.

În vara anului 1979 eram la Rostov, la un serviciu divin. Aflând de prezența mea în acel loc în scurt timp a apărut o trupă de milițieni. Au întrerupt serviciul divin, m-au arestat și m-au urcat într-o mașină “Volga”, pe banca din spate, cu intenția să mă ducă la sediul de miliție.

În jurul mașinii s-a adunat o mulțime de oameni, îndeosebi vecini care, văzând mașina de miliție, au dorit să vadă ce se întâmplă. Au înconjurat mașina în care mă aflam și câteva femei, dintre cele mai îndrăznețe, priveau prin fereastra deschisă și au început să întrebe: “Dar ce rău a făcut acest om? Oamenii se roagă, nu fac rău nimănui, nu deranjează pe nimeni. Pentru ce l-ați arestat?”

Au închis repede geamurile și cel ce conducea operațiunea, în loc să le răspundă femeilor, s-a întors spre mine (el stătea pe bancheta din față) și-mi spune: “Iată câtă lume s-a adunat! Dacă o să începem să discutăm cu ei și să le povestim tot adevărul despre dumneavoastră, să le spunem cu ce vă ocupați și apoi să vă dăm drumul, lumea vă va rupe în bucăți”. Apoi, zâmbind, a adăugat: “Dar o să vă apărăm noi!”

Am fost de acord cu spusele lui. Din experiență știu de ce sunt în stare ateii-propagandiști, care folosindu-se de cele mai nerușinate și neînchipuite minciuni pot să stârnească poporul să strige: “Răstignește-l! Răstignește-l!”

Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu Tatăl care prelungește ziua harului, lăsând pe pământ Duhul Sfânt care încă mai oprește lumea de la depravarea totală! Prin mila lui Dumnezeu încă nu am dispărut! Slavă Domnului!

Scumpi copii, nu vă tulburați când numele voastre vor fi ocărate. Bucurați-vă și veseliți-vă când sunteți ocărați pentru Numele lui Isus Hristos. Pentru noi aceasta este o mare cinste.

Scrisoarea a șasea

Dragii mei copii!

În această scrisoare doresc să întregesc imaginea zile de duminică, 27 ianuarie 1980, întâia duminică a celui de-al treilea termen de închisoare.

Deja v-am scris că cele două zile în care m-am aflat la miliția din Leningrad, duminică și luni, au fost zile deosebite una de alta. Dacă duminică a fost o zi de mulțumire, binecuvântare și bucurie, luni a fost o zi a întrebărilor și răspunsurilor.

Multe învinuiri și reproșuri nefondate și neadevărate aduse Bisericii lui Hristos am auzit în acea zi. Nu vă voi scrie despre toate, însă nu pot trece sub tăcere unele întrebări care mi-au dat mult de gândit.

V-am scris în scrisoarea precedentă că eram singur în celulă. Pentru sufletul meu aceasta era cea mai mare necesitate. Dincolo de ușă, pe hol, era mare zarvă și la mi se aduceau mari ocări, iar eu am îngenușat și mă rugam pentru acești oameni aduși în această stare rea de propagandă ateistă.

Un milițian a deschis gemulețul de la ușă prin care deținuților li se dă mâncare și a început să-mi pună tot felul de întrebări: de cât timp sunt creștin, în ce fel de familie am fost crescut, de câte ori și pentru ce am fost judecat și multe altele de felul acesta. S-a pornit o discuție la care au început să participe și alții. Unul a spus: “Dumneavoastră aveți bani mulți”. L-am întrebat de ce crede el că aș putea avea mulți bani? “Dacă ați mers a treia oară la închisoare de bună voie, a spus el, înseamnă că aceasta este o afacere convenabilă. În lume totul se învâрте în jurul banilor. Presupun că dumneavoastră nu veți ieși niciodată din închisoare, în schimb copiii vă vor fi milionari”.

Nu am încercat să-i dovedesc că se înșală pentru că mi-am dat seama că ar fi inutil, dar vouă, dragii mei copii, vreau să vă vorbesc despre aceasta la modul cel mai serios.

Am devenit creștin la vârsta de șaptesprezece ani. Total conștient de ce fac m-am predat în mâna Domnului, dorindu-mi cu ardoare un singur lucru: ca El să mă păstreze în curăție și sfințenie în toate zilele vieții mele pe acest pământ. Am ales calea îngustă a lui Hristos nu pentru că ai putea ajunge bogat, să-ți faci un nume mare, de laudă, să agonisești belșug pământesc sau altele de felul acesta. Încă până la acea vârstă am înțeles că credincioșii au fost întotdeauna persecutați, exemplul fiind chiar familia noastră.

Tatăl meu a făcut institutul la seral dar a fost exclus în anul 1934. I-au spus: “Nu avem destul loc nici pentru elevii noștri”. În anul 1936 părinților mei li s-au luat pașapoartele și au fost condamnați la o viață de foamă și lipsuri. Eu am cunoscut foametea cu mult înainte de blocada Leningradului.

În anul 1939 tatăl meu a trecut în veșnicie iar familia mea și-a început pribegia, nu doar fără milioanele la care se gândeau unii că le avem dar chiar fără o bucată de pâine.

Încă din copilărie am cunoscut ura față de mine. De multe ori, la școală, învățătoarea îmi zicea: “Tu ești un fiu de dușman al poporului”. Îmi spunea aceasta din cauza faptului că tatăl meu era judecat în baza art. 58, articol care are motive politice, și pentru care primea câte cinci ani de închisoare.

Eu tăceam. Când veneam acasă îi povesteam mamei iar ea mă mângâia atât cât putea. Cel mai des îmi spunea: “Fiule, pe Isus Hristos L-au batjocorit și mai mult. Rabdă, dragul meu”. Și eu răbdam și creșteam. Iar când am ajuns mare și am înțeles am ales calea îngustă și spinoasă a lui Hristos. De ce am procedat așa? Pentru că am înțeles că numai această cale duce spre viața veșnică în Isus Hristos.

Foarte bine țin minte seara când Domnul s-a atins de inima mea. Aceasta s-a întâmplat în ziua de 7 decembrie 1949. Domnul m-a cercetat și mi-a dat Duhul Sfânt, care, intrând în inima mea, m-a făcut nespuse de fericit. Îmi amintesc că, în rugăciune, i-am spus Domnului: “Stăpâne Doamne, stăpânește-mă ca pe o proprietate a Ta, pregătește-mă pentru a fi o unealtă ascultătoare în mâinile Tale”.

Nu mult înainte de aceasta am avut ocazia să fac o predică cu tema: “Toiagul și nuiua Ta mă mângâie”. Această predică m-a mișcat pe mine însumi. Numai eu și Domnul, în rugăciune, îi spuneam: “Doamne, Tu ești Păstorul meu pe veci, iar eu sunt oița Ta. Fie ca toiagul Tău să fie întotdeauna în mâna Ta. Când voi fi în primejdie Tu mă vei apăra de dușmani. Iat când voi apuca pe o altă cale, lăsând

calea Ta, de frica greutăților, sau fiind ademenit și înșelat, sau din alte cauze, atunci, Doamne, folosește-Ți nuiua și adu-mă din nou la calea adevărată. Și dacă din stricăciunea inimii mele voi schimba Cuvântul Tău, atunci Te rog Stăpâne, fie ca legământul de astăzi să fie legământ de credință veșnică între Tine, Domnul meu, și mine, robul Tău”. Am spus această rugăciune în taină, cu ușa încuiată, și Domnul care cunoaște tainele împlinește, pe față, ceea ce i-am cerut.

La început, în tinerețea mea, nici nu am visat la o mare slujire în Biserică. Dar visul meu dintotdeauna a fost să ajung predicator al Evangheliei și Domnul m-a ajutat la aceasta.

Cum am început? În adunare îmi dădeam silința să îi găsesc pe noii veniți, pe cei singuri care nu erau băgați în seamă de nimeni. Cei mai mulți dintre aceștia erau studenți, meseriași, soldați sau marinari care intrau în adunare din întâmplare. La fel ca mine procedau și alții așa că, în timp, s-a format un cerc de tineri plini de dragoste. Noi căutam să creștem în cunoștința Cuvântului lui Dumnezeu și în fapte bune. Însă predicarea Evangheliei era pe locul întâi. Cel mai des nici nu era vorba despre predici adevărate cât discuții însuflețite despre Cuvântul lui Dumnezeu. Și niciodată, nici măcar nu mi-a trecut prin minte, ca predica despre mântuirea sufletului să fie în scopul de a obține foloase materiale, dimpotrivă: tot ce aveam, toate bunurile mele le cheltuam pentru răspândirea Sfintei Evanghelii.

Scumpii mei copii! V-ați predat voi pe deplin lui Isus Hristos? Uniți-vă cu El toate interesele vieții și El vă va binecuvânda.

Într-o altă scrisoare vă voi scrie mai amănunțit cum am devenit lucrător al Bisericii. Domnul nostru Isus Hristos să vă binecuvânteze, scumpii mei copii, la orice faptă bună.

Scrisoarea a șaptea

Copilașii mei scumpi,

După cum v-am promis vă voi povesti în această scrisoare despre a treia zi de arest. În scrisorile precedente v-am povestit cum m-au închis în camera secției de miliție și mi-au luat amprente, iar marți așteptam să fiu transferat la închisoarea „Crestî” (așa îi spuneau închisorii din Leningrad care era construită în formă de cruce). Deși am mai avut de-a face cu închisorile, am fost judecat de mai multe ori, la închisoarea „Crestî” nu fusesem încă.

V-am scris deja că această închisoare este legată de copilăria mea. Acolo s-a aflat la închisoare tatăl meu, încă din anul 1938. „Și iată că mâine, mă gândeam eu, și eu voi merge pe urmele tatălui meu. S-ar putea întâmpla să ajung chiar în aceeași cameră...” Dar gândurile mele au fost întrerupte de supraveghetor. Ușa s-a deschis și am fost invitat în camera de serviciu.

Peste două-trei minute m-au dat în seama unui om tăcut, îmbrăcat într-o blană bună. A luat dosarul meu și mi-a făcut semn să-l urmez. La intrare ne aștepta o mașină. Mi-au făcut semn să iau loc pe bancheta din spate și alături de mine s-a așezat un sergent iar „șeful” s-a urcat alături de șofer și mașina a pornit. Mă întrebam spre ce direcție?

Cunoșteam bine orașul, de aceea urmăream cu atenție traseul. Am trecut de Podul Turnat. În dreapta se vede clădirea în care își are sediul Direcția Comitetului Securității de Stat. Oare acolo să fie destinația noastră? Nu, pentru că nu am luat-o la dreapta. Clădirea securității a rămas în spate. Am trecut și de închisoarea „Crestî”. Oare unde mă duc?

În mașină era liniște, nimeni nu spunea nici un cuvânt. Peste vreo zece minute lucrurile au început să se clarifice. Mă duc la aeroport. Dar au apărut alte frământări și întrebări: unde vor să mă trimită cu avionul?

Mi-am amintit de Gheorghe Petrovici Vins. Și pe el l-au dus la Moscova de câteva ori până când l-au trimis în America. Vă spun sincer, mi-a fost puțin frică. Eram gata să stau în fața judecății și să apăr credința în Hristos. Aceasta îmi doream din tot sufletul. Dar să ajung peste hotare? Nu îmi doream acest lucru. Și nu pentru că aș fi fără folos în câmpul de evanghelizare al Americii sau pentru că în

condițiile acelea nu ar fi nevoie de martori ai adevărului lui Hristos. Noi cunoaștem multe exemple de consacrare deplină a lucrătorilor la marele seceriș al lui Dumnezeu. Dar în ce mă privește pe mine, locul meu de slujire este Rusia.

În aceste trei zile de arest, într-atât m-am obișnuit cu gândul că sunt întemnițatul care împlinește solia lui Isus Hristos, încât aveam impresia că nici nu îmi doresc o altfel de viață. Și mă rugam Domnului în drumul spre aeroport: „**Doamne, Dumnezeul meu! Slăvirea Numelui Tău în lumea aceasta este scopul vieții mele. De aceea folosește-mă cum știi, fă ceea ce găsești mai bine pentru Biserica Ta, pentru numele Tău Sfânt. Doamne, dacă întemnițarea mea Îți va aduce mai multă slavă decât viața mea în libertate, atunci la ce-mi folosește libertatea? Fie-mi binecuvântată fiecare zi de închisoare. Doamne, Tu ești demn de toată slava, cinstea și măreția. Și în toată lumea, în diferite țări, Ți se aduce slavă în multe limbi. Dar dacă Tu, Doamne, găsești mai potrivit că aș putea să Te slăvesc mult mai mult pe scaunul de judecată. La ce-mi folosesc amvoanele Apusului? Și dacă chiar moartea mea în temniță Te-ar slăvi mai mult ca viața în libertate, la ce-mi folosește libertatea? Toate-s de la Tine și toate pentru Tine, Doamne, Dumnezeul meu!**”

Așa mă rugam și la acestea meditam. În drumul spre aeroport nu discuta nimeni cu mine așa că, timp de circa patruzeci de minute, am fost adânc concentrat doar la gândurile mele.

Mi-a devenit apoi clar că urma să zbor la Chișinău atunci când s-au apropiat doi lucrători de miliție de la care am aflat că au venit special din Chișinău pentru a mă escorta din Leningrad la Chișinău.

Era ora 18.00 când am urcat în avion. Îmi era totul limpede. Sunt trimis la închisoarea din Chișinău, prin urmare nu voi ajunge la închisoarea „Crestî”. Știam că înainte mă așteaptă multe închisori grele, deportări și tot felul de împrejurări cumplite, împrejurări despre care nici nu se poate vorbi. Dar toate acestea vor fi în viitor.

În următoarele scrisori voi încerca să descriu câtuși de puțin încercările prin care a trebuit să trec pentru ca și voi să lăudați pe Dumnezeu împreună cu mine pentru măreția și puterea Lui, măreție și putere pe care le arată El în ora de grea încercare, și pentru pacea și odihna pe care El le dă celui obosit și istovit de drum. Despre multe doresc să vă scriu dar aceasta dacă împrejurările vor fi favorabile.

Așadar sunt în avion. Privesc prin geam și văd cum avionul de alături se îndreaptă spre pista de decolare iar avionul nostru îl urmează. Primul avion a luat direcția spre Moscova iar al nostru spre Chișinău.

Îi mulțumesc Domnului pentru seara de astăzi și pentru faptul că zbor cu avionul. Cine a fost măcar o dată la închisoare știe cât de grele sunt aceste etape între închisori. Eu zbor de la Leningrad la Chișinău în două ore dar aș fi putut parcurge acest drum din închisoare în închisoare, timp de patruzeci-cincizeci de zile. Domnul m-a ferit și mereu îmi aduc aminte de aceasta.

Deci avionul a luat direcția spre Chișinău. Milițianul care era alături de mine a tăcut pe tot parcursul drumului, așa că am avut posibilitatea să meditez. Mă gândeam la procesul de judecată care urma să aibă loc. Și mi-am amintit de o întâmplare care a avut loc în urmă cu douăzeci de ani.

Era în anul 1960 și, pentru prima dată în viața mea, am zburat cu avionul pe ruta Leningrad – Chișinău, la o întrunire unională a tineretului creștin. Această întrunire a avut loc pe 7-8 noiembrie, lângă Chișinău, în satul Trușeni. Țin să menționez că această întâlnire a fost prima la acest nivel pe țară. Mă simt dator să vă descriu în detaliu această întâlnire și îmi voi da silința să fac acest lucru în una din următoarele scrisori. Dar până atunci vă spun că, aflându-mă în avion și aducându-mi aminte de acele vremuri, am avut un moment de mare bucurie interioară. Iată-mă călătorind pe ruta Leningrad-Chișinău, la o depărtare în timp de douăzeci de ani de prima călătorie. Douăzeci de ani de slujire!...

Care este scopul pentru care zbor acum la Chișinău? Îmi răspund: „Să-i dau Domnului darea de seamă pentru douăzeci de ani de slujire”.

Fie Domnul cu voi, scumpii mei feciorași.

Scrisoarea a opta

Scumpii mei copii, vă salut și vă îmbrățișez părintește.

În această scrisoare vreau să vă povestesc despre ultima mea călătorie la Chișinău.

În cei douăzeci de ani în care am slujit lui Dumnezeu am vizitat des acest oraș. Mai întâi de toate, în februarie 1962, familia noastră a hotărât să e mute din Leningrad la Chișinău și acest oraș a devenit pentru familia mea locul în care ne-am stabilit permanent. În al doilea rând eu aveam slujirea de evanghelist în Consiliul Bisericesc și toată slujirea mea era legată de deplasări, însă, o dată pe lună, poate și mai rar, treceam totuși și pe acasă. În al treilea rând, printre multele însărcinări, aveam slujiri și în Moldova, ceea ce însemna că la Chișinău puteam fi ceva mai des decât când mă aflam în slujire în Siberia sau Asia Mijlocie.

V-am promis că o să vă povestesc despre ultima călătorie la Chișinău. În scrisorile precedente v-am scris despre ultima arestare și cum a treia zi, contrar așteptărilor mele de a ajunge la închisoarea „Crestî” din Leningrad, m-au trimis la Chișinău cu avionul.

Deci pe 29 ianuarie 1980, la ora 22.00, sub escortă, am ajuns la Chișinău cu avionul. Timpul pe care l-am petrecut în avion a zburat repede. Mi-am amintit multe lucruri, îndeosebi prima călătorie pe această rută, călătorie care a avut loc acum douăzeci de ani. Gândul că voi apăra Evanghelia lui Hristos acolo unde cu douăzeci de ani în urmă, la întâlnirea unională a tineretului creștin, am lansat chemarea să nu ne lepădăm de Dumnezeu ci să ne opunem introducerii în Biserică a oricăror urâciuni, îmi producea multă bucurie. Desigur atunci aceia au fost primii pași, însă fiecare fruct se coace la vremea lui.

Avionul a aterizat la Chișinău. Eu am fost scos primul din avion, înaintea tuturor. Nu departe de avion mă aștepta o „Volga” GAZ-24. Tot pe bancheta din spate am urcat, la fel ca și cu trei-patru ore în urmă la Leningrad și am plecat. Era o seară liniștită. Vizibilitatea era bună. Știam că în curând o să văd casa noastră pentru că drumul trece pe alături. O, câte amintiri, ce simțăminte sfinte!

Mașina s-a oprit la semafor. În stradă nu era nici un om. Eu nu știam că tocmai atunci se făcea percheziție la noi acasă. Era a șasea percheziție din viața mea! Nu este puțin. Mai amănunțit despre percheziții vă voi scrie altă dată, dar acum doresc să vă împărtășesc amintirile care-mi umpleau sufletul în drumul de la aeroport la închisoare.

Când m-am întors pentru ultima oară și am privit spre casa noastră, inima mi s-a umplut de dorul vostru și mai tare. Iată la ce mă gândeam și despre ce vă voi povesti în această scrisoare și în altele care vor urma.

Eu îmi iubesc mult familia și pe voi toți, scumpii mei. Vă iubesc cu o mare și adâncă iubire. Aș putea să nu amintesc acest lucru dar fac aceasta numai pentru a vă spune tot adevărul, așa cum este el. Și vă mulțumesc pentru iubirea pe care și voi mi-o purtați. Vreau însă să vă fac cunoscut că pe Domnul Îl iubesc și mai mult. De aceea am lăsat casa și am slujit în câmpul Evangheliei cu toate puterile mele. O, de câte ori în acești douăzeci de ani mi-am dorit să vin acasă și să fiu împreună cu voi! Dar de foarte multe ori acest lucru nu a fost cu putință.

Judecați voi singuri: puteam eu oare lăsa slujirea numai pentru că doresc să fiu cu familia? Ispite însă au fost multe. Și niciodată nu aș fi biruit dacă nu aș fi avut ajutorul vostru.

Adesea îmi aduc aminte de ziua în care am fost ordonat. La 14 iulie 1962, frații Grigore Antonovici Rudenco și Ghenadie Constantinovici Kriucikov, m-au ordonat în slujirea de evanghelist.

Soției mele, care stătea la trei-patru pași de mine, i-au pus următoarea întrebare: „Soră Vera, ești de acord ca soțul tău să aparțină mai întâi lui Dumnezeu, apoi Bisericii și numai în al treilea rând ție?” Eu priveam cu coada ochiului spre ea și așteptam să văd ce va răspunde. Mai bine zis știam că va răspunde afirmativ la această întrebare pentru că nu aveam nici o îndoială că ea iubea pe Domnul mai mult decât orice în lume. Dar mă gândeam cum își va formula răspunsul, ce cuvinte va alege pentru a-și da consimțământul? Una știam, că întrebarea are un sens adânc și că cere un răspuns adânc, spus în

cunoștință de cauză, o dată pentru totdeauna.

Toți o priveau și așteptau răspunsul. Dar ea, din cauza puternicelor emoții lăuntrice, n-a scos nici un cuvânt, doar a dat afirmativ din cap în timp ce lacrimile îi curgeau din ochi cu prisosință.

Fratele care conducea slujba de ordinare a spus: „Frați și surori, sora este de acord ca soțul ei să fie în slujire permanentă. Dragă soră, noi înțelegem emoțiile adânci ale sufletului tău. Ți va fi greu dar Domnul este cu tine. El primește jertfa ta și tu, soră, nu vei rămâne fără izbândă și fără rod. Să-ți ajute Dumnezeu să fii un bun ajutor al soțului tău.”

S-a mai spus câte ceva dar nu îmi aduc aminte ce. Însă partea importantă a acelei zile a fost consacrarea noastră, a mea și a soției mele, în slujirea Domnului. Și susținerea ei am simțit-o pe toată perioada slujirii mele.

Ar fi multe de spus din cei douăzeci de ani de slujire. Și chiar mă simt dator să vorbesc despre aceasta. De ce? Pentru că viața mea și a familiei mele nu este asemănătoare vieții multora din jur. Alți copii pot fi în fiecare zi cu tații lor, dar nu voi. Eu a trebuit să fiu tot timpul plecat în slujire și dacă se întâmpla să fiu acasă voi știți bine că aveți parte de foarte puțină atenție din partea mea. Mereu auzeați cuvintele „nu am timp acum”.

Îmi amintesc cum o dată am promis că voi fi cu voi o seară în familie, dar și atunci au venit niște frați cu problemele lor și nu am reușit să-mi țin dorita promisiune. Mama voastră îmi spunea: „Măcar nu le mai promite. Vor ajunge să nu mai creadă ce spui, pentru că ei nu înțeleg că nu ai timp.”

Totdeauna m-am rugat așa, și chiar și acum mă rog la fel: „Doamne, umple absența mea din familie cu prezența Ta!”

Voi încă din fragedă copilărie v-ați obișnuit să vizitați închisorile pentru a mă putea vedea pentru foarte scurte momente sau pentru a-mi aduce pachete cu alimente. Voi ați învățat a scrie scrisori în lanțuri, scrisori care mă îmbărbătează totdeauna.

Când mașina s-a oprit la semafor, alături de casa noastră, am privit la strada cunoscută și pustie, la casa scumpă inimii mele, și în gând am spus Domnului: „Doamne, eu am lăsat totul și Te-am urmat. Binecuvântează-mă în următoarea etapă din închisoare și mângâie pe soția mea, pe copiii mei, scumpa biserică care are atâta nevoie de slujitori! O, Doamne, fie ca și copiii mei să fie aleși de Tine pentru slujire!”

Acestea erau gândurile mele în timp ce stăteam la semafor, lângă casa noastră.

Voi continua în următoarea scrisoare.

Scrisoarea a noua

Puișorii mei scumpi!

Acum vreau să reiau gândul din scrisoarea precedentă. Vă scriam că la 29 ianuarie 1980, trecând sub escortă pe lângă casa mea și văzând prin fereastra mașinii locurile natale, am zis: „Doamne, eu am lăsat totul și Te-am urmat!”

Cu toată situația în care mă aflam starea sufletului meu era una excelentă și emoționantă. Știam că m-au adus la Chișinău pentru a fi judecat ca și creștin. Încă o dată în viața mea trebuia să apar adevărul lui Dumnezeu în sala de judecată, de aceea, nu pot regreta că am ales această cale. Totdeauna Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru că El m-a învrednicit cu această mare cinste: să-L urmez și să-I slujesc!

Apostolii au lăsat totul și L-au urmat pe Isus Hristos. De aceea pare îndreptățită întrebarea lui Petru: „Doamne, noi am lăsat totul și Te-am urmat; ce răsplată vom avea?” Isus Hristos nu a apreciat această întrebare ca de prisos sau indiscretă. În acest caz El nu a zis: „Nu știți ce cereți”. Pentru că toți discipolii lui Isus trebuie să știe pentru Cine s-au consacrat, lăsând toate. Hristos le-a răspuns că cine Îl urmează va primi însutit deja aici pe pământ, iar în cer viața veșnică.

Scumpii mei copii, în această scrisoare nu vă voi scrie despre răsplată aici pe pământ sau în ceruri, deși această temă este demnă de discuție, ci mă opresc la partea întâia a întrebării Apostolului Petru: „Noi am lăsat totul și Te-am urmat”.

Cândva m-ați întrebat: „Este greu să lași totul și să mergi după Domnul?” Da, este foarte greu să lași totul și să-L urmezi pe Domnul.

Eu i-am încredințat viața mea Domnului încă din tinerețe, iar consacrarea mea pentru slujire a fost la 14 iulie 1962. Și în toată perioada de slujire, nu odată îmi venea în minte că nu voi putea face față la o așa presiune fizică și duhovnicească. Nu o să enumer de câte ori am fost dus la miliție direct din adunare, de câte ori am fost amendat, de câte ori am fost în primejdie, și din partea cui; cine mi-a adus necazuri și amărăciune în timpul slujirii mele, etc. Le las pe toate la o parte. Dar un caz pe care nu-l cunoașteți vreau să vi-l descriu în detaliu.

Deci, dacă eram evanghelist în Consiliul Bisericesc, trebuia să fac multe deplasări, În cele mai multe dintre ele trebuind să vizitez biserici din Siberia și Asia Mijlocie. În anii 1963-1964 m-am aflat de multe ori în slujire împreună cu Pavel Frolovici Zaharov, un frate care acum nu mai este în viață, și care era un slujitor minunat.

În martie 1964 ne aflam la Lvov, la o întrunire a slujitorilor. Săptămâna următoare urma să fim la Kiev, iar mai apoi să plecăm din nou în Siberia. Pavel Frolovici îmi zice: „Fiindcă te afli aproape de casă, du-te pentru vreo trei zile să-ți vezi familia. Eu rămân aici. Apoi ne întâlnim la Kiev și mergem mai departe”.

M-am bucurat foarte mult de propunerea aceasta și a doua zi eram la Chișinău. Pe când urcam la etajul unde locuiam aud un plâns puternic de copil. „O fi cumva în familia mea?”, m-am întrebat eu neliniștit. Grăbit mă apropii de apartament, deschid ușa și de după ușă se aude un puternic plâns de copil. Deschid ușa și pe podea, în coridor, o văd culcată pe Vera, mămica voastră. Lângă ea era Vaniușa care plângea tare iar Pavlic, în pătuc, se ținea strâns de fratele mai mare. Nu am întrebat ce s-a întâmplat și repede o ridic pe mămica voastră și o ajut să ajungă la pat, încercând să o mângâi.

Am înțeles că voi erați flămânzi și că cereați de mâncare iar Vera avea puternice dureri, probabil din cauza bolii ei de ficat. Era într-o asemenea stare încât nu se putea ridica ca să gătească ceva de mâncare pentru voi, dar, neavând altă soluție, a încercat să se târască până la bucătărie să gătească totuși ceva.

În această situație eu am făcut tot ce m-am priceput. Am alergat la magazin, am fiert un griș în lapte și încă ceva, dar nu mai țin minte ce, apoi m-am ocupat puțin de spălat.

În acea zi Biserica noastră urma să aibă oră de rugăciune. Eu mă gândeam să rămân acasă, fiindcă era clar că era nevoie de ajutorul meu, de aceea șovăiam și nu știam ce să fac.

Mama voastră m-a înduplecat spunându-mi: „Biserica se va bucura foarte mult văzându-te. Lasă toate nevoile familiei și mergi la adunare. Nici măcar eu nu am dreptul să te rețin când Biserica are atâta nevoie de tine”. Felul ei de a gândi m-a mișcat profund.

A doua zi, deși încă se simțea slăbită, totuși s-a ridicat. Aflând că vineri seara trebuia să plec din nou, și pentru un timp îndelungat, ea mi-a zis: „Cât de minunat este Domnul! El vine în ajutor la cea mai mare nevoie, la momentul critic, când ai impresia că nu mai poți duce crucea!”

Am făcut apoi o rugăciune de mulțumire pentru însănătoșirea ei, pentru ajutor, pentru că ne-am întâlnit și am început să mă pregătesc de drum. Doar două zile am fost împreună.

Mă gândeam: „Oare fac bine că plec pentru atât de mult timp și-mi las soția bolnavă, cu copii mici?” Aceste frământări le-am împărtășit și mamei voastre. Ea mi-a spus: „Îți amintești ce întrebare mi-au pus frații când ai fost consacrat pentru slujire? În primul rând tu aparții Domnului, în al doilea rând Bisericii și numai în al treilea rând familiei”. Așa că ne-am despărțit iarăși, dar cu bucurie.

Poate vă veți întreba: „Oare chiar nu avea cine să ajute familia noastră, doar în biserică sunt multe suflete bune?” Adevărat, așa este. Are cine ajută și mulți au ajutat, slavă Domnului! Dar vă voi povesti despre o altă greutate, despre care încă nu v-am vorbit până acum.

Nu mulți au această dorință puternică de a lăsa toate și de a se consacra cu totul slujirii. Așa că,

în acest sens, familia noastră nu prea a fost înțeleasă.

Necredincioșii, văzând că eu lipsesc atât de mult timp din familie, o sfătuiam așa pe mămica voastră: „Ne este milă de tine! Dacă soțul tău nu vrea să se ocupe de copii, divorțează de el”. Dar despre ei nici nu vreau să vorbesc pentru că ei nu vor înțelege niciodată ce înseamnă slujirea lui Dumnezeu. Însă și printre credincioși erau multe păreri în acest sens. Unii spuneau: „De ce soțul dumneavoastră pleacă în slujire când familia are atâta nevoie de el?” Sau: „Este scris: Dacă nu poartă cineva grijă de cei din casa lui, s-a lepădat de credință și este mai rău ca un necredincios. Fratele Mișa cunoaște acest loc din Scriptură. De ce procedează în felul acesta?” Unele surori spuneau: „Soră Vera, soțul meu nu este așa. Dacă observă la mine o cât de mică slăbiciune nu mă lasă singură și face el tot lucrul, pe când la tine...” Sau: „Vetuța, oare tu te-ai căsătorit pentru a trăi permanent singură?” Și mai erau multe altele de felul acesta.

Dragi copii, nu voi aminti despre toate câte au vorbit oamenii. Aș putea dar nu voi face aceasta pentru că nu este important. Fiecare judecă după măsura stării sale duhovnicești. În viață este foarte important ce scop ți-ai propus și ce urmărești. Vă spun însă toate acestea pentru a trezi în voi duhul de mulțumire către Dumnezeu, pentru că El ne-a dat puteri să răbdăm totul și să nu renunțăm la slujirea Lui.

Am pentru voi, preaiubiților, o propunere, mai bine zis o rugămintă. Meditând la toate din trecut, faceți o rugăciune de mulțumire (și faceți aceasta până ce Vaniușa nu pleacă în armată). Spuneți mamei un cuvânt bun din Sfânta Scriptură, dar, mai întâi, alungați toate lucrurile care pot fi o piedică pentru rugăciune. Cereți iertare și iertați-vă unul pe altul dacă ați avut neînțelegeri între voi și v-ați întristat unii pe alții. Apoi scrieți-mi în detaliu despre cum a trecut cea întâlnire.

Puteți spune că nu prea aveți timp. Știu. Dar lăsați toate, toate, toate! Important este să faceți acest lucru astăzi! Cred că Domnul vă va binecuvânta viețile din plin.

Cu aceasta închei aici scrisoarea mea. În următoarele doresc să continui să vă vorbesc despre slujirea noastră pentru Dumnezeu.

P.S.

Scumpii mei copii, au trecut trei zile de când am scris această scrisoare, și acum a venit timpul să o expediez. Dar uitându-mă peste ea m-am tulburat.

Oare este bine să vorbești copiilor despre greutățile care au fost? Vor înțelege ei? Nu vor judeca pe acei care au înțeles greșit slujirea mea și situația familiei mele?

După puțină șovăială și meditație am hotărât să o expediez. Însă vă avertizez: să nu judecați pe nimeni înainte de vreme. Pe atunci slujirea mea era abia la început. Credincioșii care deja erau obișnușiți cu apăsarea decretelor și legilor date de oameni, priveau cu neîncredere această mare mișcare de renaștere spirituală începută de Domnul în țara noastră.

În următoarele scrisori mă voi strădui să vă scriu amănunțit despre aceasta, în așa fel încât voi, împreună cu semenii voștri, să-I dați slavă Domnului și Mântuitorului Isus Hristos.

Scrisoarea a zecea

Dragii mei copilași,

Vă salut cu dragostea lui Dumnezeu, Căruia Îi slujesc cu toată inima încă din tinerețe. În această scrisoare vreau să continui istorisirea multor evenimente pe calea pe care m-a călăuzit Dumnezeu. V-am scris deja că am fost dus cu avionul la închisoarea din Chișinău.

Ajuns acolo, înspre ora 22.00, am fost adus cu mașina „Volga” GAZ-24 direct în fața porților închisorii. Au sunat la ușă și omul de serviciu a deschis. Iată-mă pășind din nou cunoscutul prag. Tot aici m-au anchetat când am fost arestat data trecută. M-au percheziționat și m-au dus la etajul trei. În celulă eram două persoane.

Vă voi povesti acum despre prima seară în acest loc.

Eram absolut liniștit, încredințând Domnului calea pe care urma să merg și de aici înainte. O singură grijă aveam: să apar învățătura lui Hristos atunci când voi ajunge pe scaunul de judecată. Acesta este destinul meu ca și slujitor, ca și creștin, și pentru aceasta mă rugam lui Dumnezeu. Și cine știe dacă acest al treilea termen de închisoare nu este și ultimul. Și dacă este să fie așa, binecuvântat să fie Numele lui Dumnezeu. A trece în veșnice de pe lavițele închisorii este un destin fericit pentru creștin. Dar la aceasta te gândești mai rar, vrei să mai trăiești pentru a împlini toată voia lui Dumnezeu aici pe pământ.

Odată voi m-ați întrebat de ce mă aflu în lanțuri mai mult decât alții? Vă răspund așa: mai întâi sunt alții care se află în lanțuri pentru Cuvântul lui Dumnezeu mai mult decât mine, și, în al doilea rând, Dumnezeu n-a destinat aceeași cale, aceeași slujire pentru toți.

Cel mai important este să nu te ferești de suferințe pentru numele Domnului. Mie întotdeauna îmi era frică să nu zădărnicesc voia lui Dumnezeu cu privire la mine, dar Dumnezeu este a toate judecător. Sunt slujitori credincioși ai lui Hristos care cu devotament slujesc Domnului, însă împrejurările vieții lor sunt altele. Toate sunt în mâna lui Dumnezeu.

În viață am avut ispite mari atunci când mă gândeam să scap de închisoare alegând o slujire liniștită în Biserică, să călătoresc, să fiu pe acasă sau altele de felul acesta. Iată unul dintre exemple:

Era pe data de 19 mai 1966. Pe fratele G.P. Vins și pe mine ne-au arestat și ne-au băgat în închisoarea Lefortovo din Moscova, închisoare care aparținea securității. Timp de treisprezece zile nu mi-au spus pentru ce m-au arestat. În a patrusprezecea zi am fost chemat în fața anchetatorului. În biroul lui se afla un necunoscut. El hotărâsoarta noastră. A refuzat categoric să-și divulge numele și funcția. Discuția din biroul anchetatorului a fost condusă de acest necunoscut, lucru care pentru mine nu era o enigmă.

M-a întrebat încotro voi pleca dacă voi fi eliberat astăzi. Am priceput imediat unde doreau să ajungă și am înțeles ce ar fi vrut ei să audă din partea mea: că voi pleca acasă, doar am soție, copii mici... Dar nu! Am hotărât să le spun în felul următor: „Dumneavoastră știți că eu sunt evanghelist în cadrul Consiliului Bisericesc. Sunt deja două săptămâni de când mă țineți aici, împiedicându-mă să-mi îndeplinesc funcțiile puse în sarcina mea. Fără îndoială că voi continua slujirea la care am fost chemat de Dumnezeu, care mi-a fost încredințată de Biserică”.

S-a uitat la mine iscoditor și a zis: „Păi, soția dumneavoastră este bolnavă, aveți trei copii mici și chiar comunitate dumneavoastră are nevoie de un slujitor local... Iată, vă facem propunerea să fiți acasă, cu familia și să sluiți în comunitatea de acolo cum credeți mai bine. Eu înțeleg că pentru dumneavoastră doar o singură comunitate este puțin dar în Moldova sunt multe. Poftim, vizitați-le! De ce credeți că dumneavoastră trebuie să călătoriți în toată țara?”

Îl ascultam, clătinând din cap, dându-i de înțeles că propunerile nu mă interesează. Deși el vedea aceasta a continuat: „Este de ajuns să vă ispășiți primul termen și apoi veți fi arestat sub orice pretext. Nu vă jucați cu focul. Mai mult de atât, de ce trebuie să stați trei ani la închisoare? Nu este mai bine pentru dumneavoastră, pentru familia dumneavoastră, pentru credincioșii voștri să fiți acești trei ani acasă? Mâine se împlinesc cincisprezece zile de la arestarea dumneavoastră, dacă sunteți de acord cu propunerile noastre atunci vă vom acuza doar de incidente minore, cum ar fi tulburarea ordinii în incinta C.C. al P.C.U.S.”

Scumpii mei copii, nu știu dacă sunteți în stare să mă înțelegeți corect, dar eu am refuzat toate propunerile lor. Țin minte că după această convorbire am intrat în celulă, am căzut pe genunchi și m-am rugat așa: „Doamne! Și Ție Satana Îți făcea propuneri care nu păreau a fi rele, ba chiar folositoare, dar Tu le-ai respins. Dacă este voia Ta să merg acasă și slujirea mea să fie altfel decât aici în închisoare, atunci sunt gata la orice. Însă eu nu pot ajunge la o înțelegere cu potrivnicii Bisericii Tale”.

Am găsit că este mai bine să sufăr cu poporul lui Dumnezeu, așa că din aceea zi au început pribegirile mele prin închisori...

În viață mereu ajungeam la întrebarea: „da” sau „nu”? De exemplu se apropie o sărbătoare în

care urmează să se adune mulți tineri creștini. În cazuri de felul acesta eu insistam să nu las responsabilitatea pe seama altora, știind că întrunirea va fi un pretext pentru ca organizatorii să fie judecați. Am oare dreptul să mă retrag, asigurându-mi în felul acesta libertatea? Nu.

De trei ori am fost judecat și de fiecare dată în sentință apărea un nou caz de organizare a întâlnirilor de tineret creștine și sunt bucuros că am fost onorat cu această cinste.

Unii spun că slujitorul trebuie ocrotit. Este corect. Însă slujitorul nu are dreptul să se apere pe sine de frica prigonirilor. Credincioșii plâneau și îl rugau pe apostolul Pavel să nu meargă în acel oraș unde îl așteptau mari pericole. El însă a respins rugămințile lor spunând: „De ce-mi tulburați inima?”. Trebuie să-i înțelegem pe credincioși. Ei prețuiau slujitorul și aceasta este un semn foarte bun. Însă adevăratul păstor nu fuge când vede primejdia, ci se expune pe sine pentru a ocroti turma încredințată.

M-ați întrebat odată dacă am avut cândva șovăieli, dacă am refuzat măcar o dată o slujire pentru a evita alte suferințe. Toată viața este o luptă. Ispite au fost multe. Dar tot timpul m-am luptat, cu ajutorul lui Dumnezeu, ca să mă pot birui pe mine însumi. Aceasta a fost înainte de toate. Și Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru calea pe care m-a pus dar și pentru ajutorul Lui.

Scrisoarea a unsprezecea

Iubiții mei!

Cu mare bucurie încep scrisoarea de azi, scrisoare în care vă voi povesti despre judecata din procesul care a avut loc în aprilie 1980 la Chișinău.

Deși eram la al treilea proces din viața mea, în ajun m-au cuprins emoțiile ca pe un novice. Deja de șapte zile știam data procesului așa că am avut timp să mă gândesc la multe: cine va veni la judecată, ce voi vorbi pentru a apăra lucrarea lui Dumnezeu și altele de felul acesta.

Cunoscând conținutul dosarului știam că voi fi judecat în baza a patru articole și condamnat la cinci ani de închisoare în lagăre cu regim sever.

Desigur, în dosar se aflau multe născociri și absurdități. De exemplu cine nu înțelege că la nunta din satul Ciuciuleni (a fratelui Mișa cu Rita), nu a fost nici o încălcare a legilor sovietice? „Dacă noi am ieșit din ogradă și mergeam pe drum, îi spun eu anchetatorului, aceasta este o încălcare a legii? Conform obiceiurilor moldovenești, mirele cu mireasa și cu toți nuntașii, în a doua jumătate a nunții trec de la casa miresei la casa mirelui și încă nimeni nu a fost învinuit până acum pentru aceasta, dimpotrivă, obiceiurile sunt încurajate”.

„Judecata o să clarifice totul, a spus anchetatorul zâmbind, și ultimul cuvânt o să fie al nostru! Oricum, pedeapsa de cinci ani pe care o veți primi o veți ispăși în nordul îndepărtat.”

Acesta este doar un exemplu din dosar, dar și celelalte sunt fabricate exact la fel. Nu are sens să mă opresc asupra lor în detaliu. Mai bine să vă povestesc despre evenimente la care ați fost și voi martori.

Eu am avut întotdeauna o dorință să fiu în clocot pentru lucrările Domnului, mai ales atunci când se desfășurau întâlniri ale tinerilor de mare amploare. Deși știam bine că prezența mea la aceste întruniri va fi privită ca și „infracțiune de drept comun” și neapărat mă vor acuza că eu am fost organizatorul lor, totuși, de fiecare dată insistam să iau parte la aceste întâlniri. Mai mult, nu am dorit niciodată ca alții să fie acuzați de organizarea întâlnirilor și, de aceea, nu am evitat niciodată să conduc întrunirile. De ce? Pentru că știam bine că întâlnirile noastre nu vor trece neobservate. Și atunci de ce să mai expun și pe alți frați primejdiei iar eu să rămân în umbră?

La întrunirile de felul acesta vin foarte mulți tineri care aud despre Hristos pentru prima dată. Sunt și dintre aceia care au auzit despre mântuire dar încă nu și-au predat inima Domnului. În timpul întâlnirilor apar și multe situații neprevăzute, așa cum s-a întâmplat la 2 mai 1979. De aceea conducătorului îi revine o mare răspundere în fața lui Dumnezeu, în fața Bisericii și în fața celor de afară. Și nu pot înțelege de ce acestora din urmă nu le-a plăcut această binecuvântată întrunire,

ajungând să mă acuze de încălcarea a patru articole.

Există o ordine în timpul anchetei. Când se termină ancheta acuzatului i se dau toate materialele adunate pentru a face cunoștință de ele și are și el dreptul să aducă obiecții la cutare sau cutare acuzație din dosar. La începutul lunii aprilie mi s-a prezentat și mie voluminosul dosar în care eram acuzat și care mi-a fost fabricat de anchetatorul Turcanu, anchetator care se ocupa de dosarele speciale.

Am fost decepționat când am aflat că toți martorii din dosarul meu (mai mulți de treizeci), erau fie colaboratori ai miliției, fie cei ce făceau parte din patrula populară, fie oameni special trimiși ca să urmărească serviciile noastre divine.

Iată mărturia unui locuitor din satul Chițcani.

„La 2 mai 1979, împreună cu alți colaboratori ai miliției, am fost duși cu mașina în pădure. Acolo am văzut credincioși care cântau, se rugau, cântau la instrumente muzicale, unul citea predici, alții recitau poezii. Pe doi copaci era întinsă o pânză pe care era scris un text religios. Erau mulți oameni, circa 400-500.

Grupul nostru se juca alături cu mingea. Am fost uimit de faptul că atunci când eu, lăsând să se creadă că a fost din întâmplare, am aruncat mingea spre credincioși, căutând să distrag atenția copiilor sau tineretului, un băiețel din grupul lor (avea vreo zece ani) a luat mingea și ne-a adus-o nouă, a pus-o frumos jos și s-a întors în mijlocul credincioșilor”.

Martorul a fost mirat că nu a reușit să abată atenția de la serviciul divin care avea loc nici măcar copiilor, că acel băiețel nu a dorit să se joace cu o minge străină.

Bazându-se pe astfel de martori anchetatorul m-a învinuit ca fiind organizatorul și conducătorul întâlnirii.

Citind aceste declarații din dosar tresăltam de bucurie. Slavă Domnului pentru tinerii noștri, care încă din fragedă copilărie au avut posibilitatea să vadă fața omului fără de Dumnezeu și să simtă pe propria piele, încă de pe băncile școlii, ponegriri și acuze pentru Numele Domnului! În viața voastră, scumpii mei, ați trecut și voi prin multe de felul acesta.

Este adevărat, eu am fost conducătorul acelei binecuvântate întruniri a tineretului, întrunire în care câteva zeci de sufete (în special tineri) și-au predat inimile Domnului și au primit iertarea păcatelor.

În timpul întrunirii mi-au trimis un bilețel, cu rugămintea de a face o rugăciune pentru un frate care era chemat la armată. Am citit bilețelul cu glas tare și am rugat ca cel în cauză să vină în centru. În loc de unul au ieșit nouă. Toți urmau să plece în armată săptămâna care urma. Am deschis Evanghelia, am citit un cuvânt de învățătură și apoi unul dintre presbiteri a spus câteva cuvinte de rămas bun și am făcut o rugăciune pentru ei. Aceasta a fost tot.

Dar procuratura a vrut mai mult de atât. Toți „martorii” lor, martori care erau colaboratori ai miliției sau făceau parte din patrula populară și care au încercat să tulbure și să împiedice serviciul divin din pădure, au declarat: „Horev îndemna pe tinerii recruți să nu meargă la armată!”

Acești martori spuneau despre ei că se aflau în pădure ca să se odihnească dar nu au putut din cauza credincioșilor.

L-am întrebat pe anchetator: „Cum au putut auzi toți colaboratorii dumneavoastră ce le-am spus eu tinerilor frați? Pentru că nu era microfon cei din spate nu auzeau nimic, cu atât mai greu puteau să audă cei ce se jucau cu mingea sau care mânca și beau la peste o sută de metri. Este important să se știe că eu nu am spus ca credincioșii să nu plece la armată. Noi doar i-am binecuvântat pe tineri, am adus lui Dumnezeu rugăciuni pentru ei și le-am adresat îndemnuri din Sfânta Scriptură”.

Anchetatorul a spus: „Judecata o să clarifice lucrurile”.

La finalizarea dosarului mi-am folosit dreptul și am rugat să fie audiați câțiva frați, care vor confirma că nu a fost nici un îndemn pentru acei tineri de a refuza serviciul militar.

Peste câteva zile anchetatorul m-a chemat și mi-a spus că cererea mea a fost refuzată. Ei aveau nevoie de această învinuire pentru că în baza ei mă puteau condamna la cinci ani de închisoare. Am făcut și alte cereri dar am fost lipsit de orice drept.

Într-o discuție personală anchetatorul m-a întrebat: „Ce îndemn ai adresat tinerilor, acolo în pădure?” I-am răspuns laconic: „Ca tinerii, oriunde s-ar afla, să fie creștini exemplari, totdeauna să găsească timp pentru rugăciune în părtășie cu Dumnezeu și să nu scape posibilitatea de a avea cu ei Sfânta Scriptură”.

În timp ce încă vorbeam anchetatorul a făcut un semn cu mâna și m-a întrerupt spunând: „Acuzația care ți se aduce este fondată! Dacă luăm în calcul îndemnul pe care mi l-ai spus chiar acum, cinci ani de închisoare îți sunt asigurați!”.

Scrisoarea a douăsprezecea

Dragii mei copiii...

Astăzi vreau să continui să vă scriu despre amintirile mele, despre lucrările lui Dumnezeu în viața mea și despre căile pe care m-a condus Domnul.

În scrisorile precedente v-am povestit despre perioada în care m-am aflat în închisoare, în așteptarea judecării. Și iată că a sosit această zi de mare răspundere dar și de mare bucurie în viața mea.

Eu știam de ce sunt acuzat (aveam la mine încheierea dosarului). Știam că mă vor condamna la cinci ani de închisoare, cu regim sever. Este cel mai mare termen la care pot fi condamnat în baza celor patru articole prezentate în dosarul prin care am fost acuzat.

Pentru mine erau importante trei lucruri:

Pe scaunul de judecată să apăr cu bărbăție adevărul lui Hristos, să încurajez Biserica iubită și familia mea și ca oamenii special invitați la proces să înțeleagă că astăzi, în persoana slujitorilor lui Hristos care doresc să împlinească voia lui Dumnezeu, este judecat Însuși Hristos.

În sfârșit, iată multășteptata zi. De ce zic „multășteptata”? Pentru că am obosit foarte mult din cauza anchetei la care am fost supus. De acum doream să fiu mai bine în lagăr unde măcar mai pot respira puțin aer curat și unde, un lucru foarte important, știam că urmează să pot avea întrevederi cu familia. Deși nu erau foarte dese aceste întrevederi, poate una personală pe an și două a câte două ore dar în care vorbești prin telefon cu cei ce te vizitează, privind prin două rânduri de sticlă încât abia mai distingi cu cine vorbești, mai ales ținând cont de vederea mea slabă, totuși este bucuria întâlnirii cu iubiții inimii mele. Și mai era un lucru important: din lagăr voi putea trimite două scrisori pe lună. Slavă Domnului!

La judecată m-au adus altfel decât pe ceilalți acuzați. De obicei acei care urmează a fi aduși la judecată sunt ținuți împreună în boxe comune. Apoi acuzații sunt transportați la locurile în care vor fi judecați, sun escortă, cu „voronocul” (în curtea închisorii sunt întotdeauna cinci-șase astfel de mașini). Așa se procedează în general dar nu așa au procedat cu mine.

Când m-au adus în camera de lângă poarta închisorii (în curte), am fost încercuit de milițieni, soldați și ofițeri. Ei toți știau cine sunt și pentru ce voi fi judecat. Printre ei erau și dintre aceia care, atunci când ne adunam împreună cu frații și surorile la adunare, veneau și ne împrăștiau. Chiar dacă eu nu-i mai recunoșteam, cu siguranță ei nu m-au uitat.

În timp ce eram tuns de către frizer i-am auzit pe cei ce colaborau cu miliția discutând între ei așa: „Odată am fost trimiși să alungăm credincioșii, a spus unul dintre ei. Duminica se adunau la întrunirile lor. Eu participam pentru prima dată la o astfel de întâlnire. Mă uit la ei, văd că toți cântă iar unul dintre ei predică. Le-am ordonat să se împrăștie dar ei au îngenuncheat și au început să se roage. Îmi era mult mai ușor dacă toată această mulțime era beată sau dacă s-ar fi încăierat sau dacă opuneau rezistență, dar cu acești oameni nu știam cum să procedez. Am fost la ei o singură dată și bine ar fi să nu mă mai duc”.

Desigur că am intervenit și le-am spus despre Dumnezeu tot ce se putea spune în condițiile date.

Apoi, de unul singur, am fost dus la mașină sub escorta a zece soldați. Drumul până la locul de judecată a fost scurt. Era vorba despre clubul unei uzine din orașul Chișinău.

Am fost avertizat să merg fără să privesc în dreapta sau în stânga, ținând mâinile la spate, altfel îmi vor pune cătușe.

Când am coborât din mașină am aruncat repede o privire să văd dacă este cineva dintre cei apropiați mie. Dar în jur erau doar străini, special aduși la locul de judecată. Slavă Domnului! Îmi pare bine că acești oameni vor auzi Cuvântul lui Dumnezeu, dacă nu pentru mântuirea sufletelor, atunci măcar pentru mărturie.

Când am ajuns la ușă aud pe cineva care m-a strigat pe nume: „Mihail Ivanovici!” Din cauza vederii mele slabe și pentru că omul se afla la o anumită distanță n-am cunoscut despre cine era vorba, deși omul îmi făcea semn cu mâna. „Slavă Domnului, m-am gândit eu, înseamnă că judecata nu se ține în secret, așa cum a fost data trecută”.

În sală era lume multă dar nici unul dintre cei apropiați mie. Procesul a început fără voi. Judecătorul m-a întrebat dacă sunt de acord ca procesul să se desfășoare în componența completului de judecată care era prezent.

-Nu sunt împotriva, am răspuns eu, dar de ce la acest proces lipsește familia mea și lipsesc prietenii mei?

Judecătorul m-a asigurat că ei vor fi în sală pe parcursul întregului proces. Dar acum trebuie să începă judecata.

S-a început cu formalitățile obișnuite, mi s-a propus un avocat, dar eu am răspuns: „Eu sunt creștin, pe mine mă veți judeca pentru că L-am slujit pe Domnul meu, iar avocatul pe care mi-l propuneți este ateu. Cum o să mă înțeleagă el? Dacă avocatul meu ar fi fost unul credincios aș fi fost de acord ca el să mă apere în proces”.

Judecătorii s-au sfătuit și au respins cererea mea, numind un avocat pe care eu îl vedeam pentru prima oară și judecătorul care conducea completul a anunțat o întrerupere de două ore ca să pot face cunoștință cu cel ce urma să mă apere. Și tocmai atunci ați intrat voi în sală, scumpii mei.

Văzându-vă mi-am dat seama că nici voi nu sunteți de acord cu avocatul care mi s-a impus, pentru că știați că era un avocat creștin din Germania Federală care a fost de acord să mă apere, dar căruia nu i-a fost permis acest lucru.

În scrisoarea următoare voi continua să vă scriu despre acea judecată.
Domnul să fie cu voi.

Scrisoarea a treisprezecea

Scumpii mei copii...

Ați avut în viață o zi când ați stat în fața unei alegeri, știind bine că de hotărârea voastră din acel moment va depinde toată viața voastră?

Ziua de 7 decembrie 1949 a fost pentru mine o astfel de zi, zi în care mi-am predat inima Domnului și El a devenit Dumnezeul meu. Au trecut de atunci peste treizeci de ani dar legământul nostru este de neclintit.

Când am ieșit în fața completului de judecată nu mă gândeam ce voi spune, știam că nu am de ales pentru că alegerea eu am făcut-o cu mult timp în urmă iar ceea ce se întâmpla acum era doar o consecință a alegerii pe care am făcut-o, viața mea depinzând de această alegere.

La proces eu nu mă apăram pe mine. Nu! Eu parcă nici nu existam. Esența cuvântării mele era apărarea răspândirii Evangheliei lui Hristos în țara noastră ateistă.

Cum v-am scris, judecătorul a spus că pentru a-mi cunoaște avocatul îmi sunt suficiente două ore. Sub escortă am fost dus într-o încăpere unde am făcut cunoștință cu el.

Avocatul era o femeie bună, dar care nu avea deloc cunoștință despre viața credincioșilor. Deși, ca vârstă, număra mulți ani, pentru întâia dată în activitatea ei întâlnea un acuzat de felul meu.

„Mai întâi de toate vreau să spun, am început eu, că nu recunosc că sunt vinovat”. Și i-am

explicat că toți credincioșii care doresc să slujească Domnului cu devotament, niciodată nu vor putea să respecte actuala lege a cultelor, pentru că articolele acestei legi au un caracter anti evanghelic. Aceasta însemnând că toți credincioșii devin infractori, nerespectând articolul 142 al Codului Penal, articol care prevede privațiune de libertate pentru încălcarea acestei legi. De aceea a promite respectarea acestei legi care este împotriva lui Dumnezeu, înseamnă a te lepăda de Evanghelie, înseamnă a te lepăda de poruncile lui Dumnezeu! Din cauza aceasta credincioșii stau în fața acestei alegeri: ori să se lepede de Dumnezeu în schimbul libertății și ca să scape de prigoniri, ori să rămână credincioși lui Hristos și să fie supuși persecuțiilor.

„Cât mă privește pe mine, i-am spus, eu am ales a doua variantă, pentru că problema vieții veșnice este problema majoră a vieții mele și, pentru Hristos, sunt gata a mă lepăda de toate aici, în lumea aceasta, numai să-I rămân Lui credincios și să pot intra în Împărăția cerurilor.

Mai mult decât atât, ca slujitor al lui Hristos, eu sunt dator să avertizez poporul lui Dumnezeu despre groaznica primejdie de a fi necredincios lui Dumnezeu, de aceea am scris despre aceasta în articolul „Sfânta nesupunere”, articol publicat în revista „Vestnik istini” (Vestitorul adevărului). Despre aceasta am vorbit și la diferitele întruniri ale slujitorilor și la multe adunări ale credincioșilor la care am participat. I-am îndrumat pe toți să se supună puterii și s-o respecte, dar acolo unde relațiile noastre cu Dumnezeu erau puse în primejdie, atunci când ei, ateii fiind, ne învățau pe noi cum să ne rugăm Acelui Dumnezeu în care ei nu cred, atunci trebuie să avem curajul să ne opunem „îndrumărilor” lor, fără să ne fie frică de prețul pe care îl vom plăti pentru credința noastră față de Dumnezeu. Și dacă în această luptă va trebui chiar să ne dăm viața, ne vom sacrifica pentru Numele Domnului nostru, pentru slujirea curată și sfântă a lui Dumnezeu. Acestea erau îndemnulurile mele peste tot pe unde mergeam.

Cât privește celelalte articole prin care sunt învinuit, i-am spus eu avocatului, nici de acestea nu sunt vinovat și nu recunosc a fi vinovat.

De exemplu, articolul 190. Eu nu am defăimat niciodată structura social-statală sovietică. Prin acest articol sunt învinuit că nu am fost supus organelor de stat. Dar nu sunt vinovat de aceasta. Toată învinuirea se baza pe faptul că atunci când organele de miliție, dorind să împiedice desfășurarea serviciului nostru divin, au ordonat să-l suspendăm și să ne împrăștiem, eu am continuat să predic.

Apoi prin articolul 143 al Codului Penal au spus că voi primi cinci ani de închisoare. Dar nu sunt vinovat sub nici o formă de încălcarea acestui articol, chiar dacă cei ce au analizat scrierile mele publicate în revista „Vestnik istini” au considerat că, prin ele, am deranjat liniștea cetățenilor, vorbind despre judecata lui Dumnezeu, despre idealurile vieții cerești, despre iertarea păcatelor, despre nașterea din nou, despre viața sfântă în Hristos.

Da, am vorbit despre acestea, pentru că eu predicam învățătura lui Isus Hristos. Acesta este sensul vieții mele, chiar dacă toate aceste acțiuni sunt condamnate de articolul 143 al Codului Penal. Dar sunt fericit să fiu acuzat de aceste fapte. Spun și eu ca și apostolul Pavel: „Vai de mine dacă nu vestesc Evanghelia!” (1 Corinteni 9:16).

Prin urmare avocatul pe care l-am primit din oficiu a spus că, din cauza convingerilor mele, eu am încălcat articolul 142 al Codului Penal, doar că nu vreau să mă recunosc vinovat. Ce puteam să-i explic doar în două ore, cât am avut al dispoziție?

Când am intrat din nou în sala de judecată am văzut o minune. O parte a sălii era ocupată de credincioși. Mi-am văzut prietenii, tovarășii de lucru în via Domnului, toată familia mea. Nu îmi dădeau voia să privesc în sală însă am fost cuprins de o stare de bucurie fiindcă am reușit să-i văd măcar pe unii din ei.

Aveam o dorință arzătoare să mărturisesc multora despre Domnul și mă bucuram că, în sfârșit, toți cei trei feciori ai mei sunt martori la persecuțiile la care este supus tatăl lor. La procesele anterioare din anii 1966 și 1970 erați prea mici pentru a înțelege ce se întâmplă. Acum însă pentru mine a fost o zi minunată.

Nu mă mai gândeam la mine și nu mă îngrijoram. Nu mă deranja nici perioada mare de timp la care urma să fiu condamnat și nici etapele grele și dificile care mă așteptau din închisoare în închisoare.

Îmi doream mult ca, uitându-vă la mine și la mulți alți slujitori condamnați în acele zile pentru faptul că i-au fost credincioși Domnului, voi să Îl iubiți și mai mult pe Hristos Cel străpuns și să iubiți mult pătimita, bătuta de furtuni și prigonita Biserica, „cumplită ca niște oști sub steagurile lor”. (Cântarea cântărilor 6:4).

Este o mare fericire să fii batjocorit și judecat pe nedrept pentru faptul că ai slujit Domnului! Îmi sunt foarte apropiate cuvintele lui Isus: „Bucurați-vă și veseliți-vă, pentru că răsplata voastră este mare în ceruri” (Matei 5:12).

Am reușit oare să vă redau bucuria de a fi ucenic prigonit al lui Isus Hristos? Poate că voi înțelegeți mai bine acest lucru pentru că ați participat două zile la acel proces și ați auzit totul.

Fie Domnul cu voi.

Al vostru tată

Scrisoarea a paisprezecea

Alegeți astăzi cui vreți să-i slujiți. (Iosua 24:15)

Scumpii mei copii! Nu din întâmplare am ales ca motto cuvintele: „Alegeți astăzi cui vreți să-i slujiți”. Este foarte important să faci o alegere corectă în viață. Dacă ai predat Domnului inima și te încredințezi Lui fără rezerve, slujindu-I cu jertfire, El te va ajuta neapărat în orice împrejurare.

Domnul mi-a ajutat și la acest proces de judecată la care voi ați avut ocazia să asistați. Ați auzit multe despre procesele la care au fost supuși credincioșii dar cel la care ați asistat a fost o noutate pentru voi. Am observat că la fiecare cuvânt pe care l-am spus ați fost foarte atenți, și este posibil să vă fi gândit în mințile voastre dacă am procedat corect, dacă comportamentul meu în sala de judecată este unul demn de urmat.

Din perspectiva voastră s-ar putea să vedeți lucrurile într-un anumit fel, dar eu aș fi bucuros să vă văd apărători zeloși ai învățaturii lui Hristos. Domnul să vă ajute la aceasta. O singură dorință am către Dumnezeu, și anume ca și voi, dăruindu-I Domnului viața voastră, să-I slujiți cu cinste, cu toată puterea în toate zilele vieții voastre, totodată păstrând credincioșie față de Dumnezeu în orice împrejurare.

Nu voi scrie despre ce ați văzut și auzit la proces, dar vă voi povesti ceea ce nu vă este cunoscut.

Pentru a doua zi de judecată m-am pregătit în mod deosebit. Urma să spun ultimul cuvânt. Voi știți că eu nu făceam conspecte niciodată, nici chiar pentru predici (vederea nu-mi permitea). Așa că trebuia să memorez totul. Noaptea a trecut fără să dorm. Dar nu pentru că îmi era frică de viitor, eu eram liniștit în această privință, dar pur și simplu nu puteam dormi și multe amintiri veneau acum în gândurile mele. Către dimineață am avut dureri mari de cap dar nu este de mirare pentru că aceasta era boala de care sufeream de multă vreme. Acasă, din cauza oboselii, de multe ori aveam dureri de cap, în așa fel încât nici nu puteam vorbi și greu îmi puteam mișca și capul. Atunci mă culcam, închideam ochii și stam așa două-trei ore, fără să mă mișc, ca durerea să mă lase măcar puțin.

Din această cauză am cerut ca să se amâne procesul pentru a doua zi, dar judecătorul mi-a respins cererea și mi s-a propus să-mi spun ultimul cuvânt. Am fost mirat că nu mi s-a acordat o minimă asistență medicală, cel puțin să-mi fi dat ceva pentru dureri de cap. Dar nu trebuie să ne mire nimic pentru că cei ce au organizat procesul erau mulțumiți și satisfăcuți cu starea în care mă aflam, pentru că nu aveam puteri nici să vorbesc și nici să asist la ceea ce se întâmpla în sala de judecată.

Am fost nevoit să-mi mobilizez toate puterile ca să pot spune măcar puțin pentru apărarea Sfintei Evanghelii. Cât de bine am putut face aceasta nu voi judeca eu.

În ziua următoare, deși mă odihnisem și capul nu mă mai durea, îmi era greu să-mi amintesc despre ce am vorbit. Dar aceasta nu mă neliniștește pentru că oricum voi ați înțeles ce am dorit să spun.

Lucrul cel mai important din cuvântarea mea și pe care voi trebuia să-l înțelegeți este faptul că

eu Îl iubesc pe Domnul mai mult decât chiar și viața mea și că sunt consacrat slujirii Lui în totul.

Dacă aș fi fost sănătos atunci în ultimul meu cuvânt aș fi spus următoarele: „Stimați judecători! Toată viața mea m-am dăruit slujirii Domnului meu Isus Hristos. Cum mă judecați acum pe mine, la fel a fost judecat și Învățătorul meu și apostolii, care aproape toți și-au sfârșit viața în chinuri. Creștinii din toate timpurile au fost prigoniți. Pe unii i-au ars pe rug, pe alții i-au chinuit în închisori, dar cu toate acestea ei au adus până la noi adevărul lui Hristos. Eu sunt fericit că și părinții noștri au fost un exemplu de credință sfântă în Dumnezeu și i-au rămas devotați Lui până la moarte. Pe această cale a mers și tatăl meu. Și-a părăsit copiii săi care erau mici și, pentru a vesti Evanghelia, a mers în lagărele din Ural, unde a murit ca și martir al lui Hristos.

În această sală are loc o judecată neobișnuită. Aici, în persoana ucenicilor lui Isus Hristos este judecat însuși Hristos.

Pe parcursul procesului nu am fost învinuit că aș fi furat ceva sau aș fi batjocorit pe cineva. Dar este adevărat că eu am slujit Domnului, că am vorbit despre Hristos, că înființam comunități noi de credincioși acolo unde nu erau astfel de comunități. Da, făceam toate acestea.

Sunt judecat pentru a treia oară și toate sentințele prin care am fost condamnat sunt asemănătoare. Și dacă s-ar întâmpla o minune, și anume să hotărâți să fiu eliberat, atunci aș fi foarte bucuros să merg acasă la soție și copii, la Biserica mea iubită. Dar libertatea de care am nevoie este pentru a sluji cu și mai mult zel Dumnezeului meu. Așa că voi chema din nou pe toți credincioșii să stea tari în adevărul lui Hristos, chiar dacă pentru aceasta sunt judecat azi. Voi educa tineretul și copiii în ascultarea și în învățătura Domnului, fără să-mi pese că mă învinuiți pentru aceasta, și o voi face întotdeauna. Și voi face aceasta nu pentru că sunt încăpățânat sau pentru că urmăresc vreun folos. Nu. Ci pentru că eu sunt slujitorul lui Dumnezeu și nu pot proceda în alt fel”.

Voi continua scrisoarea atunci când se va ivi o nouă posibilitate.

Copii, fiți întotdeauna credincioși lui Dumnezeu în toate.

Scrisoarea a cincisprezecea

Bunii și scumpii mei copii!

Ca întotdeauna, cu inima plină de emoții, încep să scriu scrisoarea care va pleca către voi. Am început să vă povestesc în detaliu despre viața mea dar nu știu dacă voi izbuti să vă redau tot ceea ce doresc. Nu mă îngrijorează forma artistică sau frumusețea stilului, altceva mă frământă. Mă întreb dacă vor ajunge la inimile voastre cuvintele care vin din adâncul inimii părintești. Mă mângâi la gândul că munca mea nu va fi în zadar și, atât pentru mine cât și pentru voi, cel mai scump în lume va fi Isus cel răstignit, Isus cel înviat, Isus cel înălțat!

Ca și cum nu ar bate valurile în barca mea pe marea vieții, așa vreau să rămân neclintit chiar și în cea mai mare furtună. Domnul conduce barca mea la limanul liniștit. Nu vreau să ajung acolo singur, ci împreună cu voi, scumpii mei. Limanul liniștit unde ne vom odihni este înaintea, încă departe. Sensul întregii mele vieți, și sper că și al vieții voastre, este de a rămâne credincios Domnului nostru Isus Hristos.

M-ați rugat să vă descriu în detaliu cum a decurs procesul de judecată. Sunt bucuros să fac aceasta. Voi ați fost prezenți acolo și îmi va fi mai ușor să descriu acel proces. Nu voi repeta ce ați văzut și auzit; nu voi vorbi despre învinuirile false prin care organele de anchetă și procuratura m-au acuzat. Iată desigur ce voi vorbi azi:

Șase dintre articolele mele apărute în revista “Vestnik istinî” au fost trimise să facă obiectul unei expertize “științifice”, expertiză realizată de doctorul în științe istorice, profesorul Voronțov și candidatul în științe filozofice, docentul Andrianov din Leningrad.

Mi-am dorit tare mult să primesc și eu concluziile acestei expertize “științifice”, dar

anchetatorul mi-a interzis să am o copie a ei. Documentul însă este foarte interesant și arată într-un mod strălucit fața jalnică a ateismului. Am transcris totuși din acest raport câteva lucruri și o să vă citez și vouă.

Celor ce au întocmit analiza li s-a pus următoarea întrebare: *“Articolele inculpatului M.I. Horev cheamă la refuzarea activităților social-obștești și îndeplinirea îndatoririlor cetățenești?”*

Întrebarea era pusă în așa fel, încât dacă experții vor răspunde cu “da”, atunci mă vor învinui în baza articolului 143 și mă vor condamna la cinci ani. Procuraturii i s-a părut prea puțin să mă acuze doar în baza articolului 142 (articol care se referă la legea cultelor), pentru că acest articol prevede privațiune de libertate de doar până la trei ani și eu am fost deja condamnat de două ori în baza lui.

Am înțeles că-mi vor da cinci ani atunci când anchetatorul mi-a prezentat întrebările pe care le-a pus comisiei de experți care mi-au analizat scrierile.

Totuși, ce răspuns au dat experții? Ei și-au spus “științificul” lor “da”. Citez:

“M.I. Horev vede idealul credinciosului în omul care se vede pe sine ca și cetățean al cerului. În articolul “O proorocie despre Nașterea Domnului” (revista “Vestnik istini” nr.4, 1977) scrie: “Din momentul când L-am cunoscut pe Isus Hristos ca Dumnezeu tare, Părintele veșnicilor, eu pot să mărturisesc tuturor că am viață veșnică și sunt cetățean al Noului Ierusalim, cetățean al cerului”.

Iată și alte afirmații de ale mele pe care le luau ca bază pentru a mă acuza:

“M.I. Horev promovează idei care au menirea de a-i speria pe credincioși cu judecata groaznică, pentru faptul că nu au renunțat la lucrurile lumești pe deplin”. Și, ca argument, citau următoarele cuvinte pe care le-am scris: “Și dacă tu nu primești pe Hristos, Care a venit în lumea aceasta cu singurul scop ca să te salveze, atunci eu sunt nevoit să-ți mărturisesc că această proorocie se va împlini oricum în viața ta, dar se va împlini în ziua judecării, și nu pentru salvarea ta ci pentru condamnarea ta, pentru că nu ai crezut în Numele singurului Fiu al lui Dumnezeu (revista “Vestnik istini” nr.4, 1977)”.

“Și în continuare, scriau experții comisiei, această idee M.I. Horev o impune în articolul “Invidie” (revista “Vestnik istini” nr.4, 1977) afirmând: “Dacă nu ne vom îngriji în a ne curăți de orice întinăciune a firii și a duhului, nu vom avea parte de promisiunile lui Dumnezeu. Să nu ne înșelăm, “nimic întinat nu va intra în ea” (în cetatea Noul Ierusalim) (Apocalipsa 21:27).

Și iată încă pentru ce m-au mai acuzat: *“M.I. Horev în articolul său “Credincioșie până la moarte” scrie: “Mai bine să primești moartea decât să părăsești pe Dumnezeul cel viu”.*

Scumpii mei copii!

Când vorbesc despre prigonitorii Bisericii, despre felul urât în care ei se poartă cu creștinii, vorbind despre ei în presă și la emisiunile radio ca despre niște oameni fără carte, rămași în urmă, oameni care nu sunt preocupați de viitor, ei fac eforturi să-i prezinte în cele mai întunecate culori, lipsindu-i și de dreptul de a combate minciuna în public și de a se apăra spunând adevărul, adevăr care este în totală contradicție cu afirmațiile lor; când voi vedeți și auziți toate acestea (și altele asemănătoare pe care voi le cunoașteți), vă îndemn să nu vă împietriți inimile, să nu întoarceți rău pentru rău, nici ocară pentru ocară, ci binecuvântați pe cei ce vă blestemă și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc! Așa ne învață Domnul nostru Isus Hristos.

Să vă ajute la aceasta Însuși Dumnezeu.

Grija mea pentru voi este să nu vă împietriți inimile și să se nască în ele ură, lăsând să se învenineze inimile voastre tinere văzând purtarea plină de dușmănie a necredincioșilor față de creștini.

Să vă ajute Domnul să aveți o inimă bună și iubirea voastră să-i cuprindă pe toți, îndurând totul.

Scrisoarea a șaisprezecea

Feciorășii mei...

Doresc să vă povestesc despre pribegiile mele prin închisorile de tranzit prin care am trecut.

S-ar putea spune cu certitudine că, pentru condamnați, etapele dintre o închisoare și alta constituie cea mai grea perioadă. În aceste închisori de tranzit iarna poate fi foarte frig iar vara foarte cald. Și una și alta sunt greu de suportat.

Am trecut, în timpul unei luni de zile, prin închisorile din Chișinău, Odesa, Harkov, Rostov pe Don. În zona Rostov am stat două luni și apoi a urmat din nou o etapă prin Rostov – Volgograd – Sverdlovsk – Omsk. Nu știu dacă la Omsk voi rămâne pentru o perioadă mai lungă. Dumnezeu știe.

Vă voi povesti despre prima parte a acestei călătorii.

Înainte de a pleca în aceste călătorii deținuții sunt cuprinși de bucurie. Mă bucur și eu. Camerele supraaglomerate și înăbușitoare ale închisorii în care se fac anchetele m-au obosit peste măsură. Îmi este dor de aer curat și îmi doresc să ajung mai repede în lagăr. Dar oare unde voi fi trimis? La Soroca? Acolo am stat trei ani. De obicei condamnații sunt trimiși în localitatea unde au comis crima. Aceasta este o regulă pentru toți, nu și pentru mine. Procurorii m-au amenințat că mă vor trimite departe, în Nord. Eram gata să plec în orice direcție, fiindcă știam că oriunde aș fi plecat, nimic nu era la întâmplare.

În sfârșit, la 17 mai 1980, noaptea, am fost chemat și mi s-a spus să mă prezint cu bagajul făcut. Toți din cameră știau că în acea zi cei ce plecau vor pleca spre Tiraspol și Odesa. Aceasta însemna că voi avea o călătorie lungă.

Mi-am pregătit lucrurile și am spus o rugăciune, apoi mi-am luat rămas bun de la cei ce au rămas în celulă. Eram șase în celulă. Unul dintre ei era un om foarte aproape de Dumnezeu. Mama lui era credincioasă și locuiau în raionul Ungheni. În acești ani copiii le era interzis să participe la slujbele ținute în adunări. Mama lui îi spunea: “Fiule, vei merge și tu la adunare când vei crește, dar acum nu se poate. Dacă o să lăsăm acum copiii să meargă la adunare atunci vor închide adunarea și atunci ce ne vom face?”

Timpul a trecut și el a crescut fără Dumnezeu. S-a căsătorit cu o femeie necredincioasă. Din spusele lui am înțeles că a avut o soție rea. De două ori a ajuns, din cauza ei, la închisoare. Mama lui murise.

S-a bucurat foarte mult când a aflat că sunt creștin. M-a iubit foarte mult aflând că eu sunt condamnat doar pentru faptul că, împreună cu toată frățietatea, luptăm pentru drepturile copiilor și a tineretului de a participa la adunările fraților, pentru ca, în acest fel, să le fie și lor deschisă calea către Împărăția Cerurilor.

Am vorbit mult cu el. Mereu îmi cerea să mă rog pentru el iar despărțirea noastră a fost plină de emoții. Ne-am îmbrățișat ca frații și nu ne mai puteam despărți. În timp ce supraveghetorul a deschis ușa celulei și mă grăbea să ies, el nu mă lăsa din brațele lui.

Minunate sunt căile Domnului! Nici nu te gândești că în mijlocul unei societăți murdare, depravate, în care alcoolul face atât de mult rău, poți găsi astfel de mărgăritare. Oamenii sunt scufundați în vicii nenumărate și acesta nu este un fenomen restrâns.

Cu mulți dintre ei am discutat. Sărmanii! Ei nu cunosc o altă cale pentru că niciodată în viața lor nu au auzit despre Dumnezeu. Cât de atenți erau când auzeau Cuvântul lui Dumnezeu. Deși puțini primesc din toată inima acest cuvânt, totuși mulți sunt invidioși de nădejdea pe care o aveam în urma acestei credințe.

Noaptea, târziu, am fost aduși cu “voroancele” la trenul “Ivano-Frankovsc-Odesa”. Mașinile au intrat direct pe peron. Când am ieșit din “voronc”, fără să-mi dau seama, m-am uitat în jur. Nu era nici unul din voi pentru că nu știați de plecarea mea. Sunt convins că dacă știați cu siguranță ați fi venit să mă conduceți în lungul drum ce-mi stătea înaintea.

În compartiment eram vreo cincisprezece oameni. Eram mulți pentru dimensiunile compartimentului, și ca și cum nu era destul acest lucru, toți au început să fumeze.

Trenul a pornit și eu m-am rugat în sufletul meu ca Dumnezeu să binecuvânteze acest început al noii mele călătorii.

Nu știam încotro merg. La Tiraspol au coborât aproape toți din compartiment. Am rămas doar

trei. Însemna că plec departe. I-am zis lui Dumnezeu din toată inima: “Facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ”.

În zori am ajuns la Odesa. Ne-au îmbarcat în “voroance” și ne-au dus la închisoarea din Odesa. Procedurile de primire în închisoare erau foarte lungi și obositoare și durau până seara.

Pentru început ne-au sortat după regiunile de unde proveneam, apoi ne-au percheziționat cu multă atenție și apoi ne-au dus la baie. În sfârșit, pe la ora opt seara, obosiți, flămânzi dar și bucuroși că procedura de primire s-a sfârșit, am intrat în celula unde ne-am aflat câteva zile în așteptarea noii etape.

Pe când mă percheziționau am cerut să mă uit în documentele de însoțire ca să văd unde urma să fiu dus. “Treci mai departe!” m-a repezit cu duritate supraveghetorul.

Condamnatul care sta în spatele meu la rând a spus, arătând spre mine: ”Acest om este sfânt, lui nu i se cade să i se refuze nimic”. Atunci supraveghetorul m-a întrebat în baza cărui articol de lege am fost condamnat. Am discutat cu el o oră întreagă și am mulțumit lui Dumnezeu. Dar despre aceasta vă voi scrie în scrisoarea următoare.

Dumnezeu să vă binecuvânteze în toate.

Scrisoarea a șaptesprezecea

Scumpii mei copii,

V-am povestit despre începutul călătoriei mele prin închisorile de tranzit. Întâia mea oprire a fost la Odesa. În data de 17 mai am intrat în celulă. Aceasta era foarte mare și în ea se găseau, în majoritatea lor, condamnați din Odesa și care așteptau ca sentința lor să intre în vigoare.

S-a găsit și pentru mine un pat liber și, după ce am mulțumit lui Dumnezeu pentru drumul parcurs până aici, am adormit liniștit.

În scrisoarea precedentă v-am povestit despre un plutonier, care, după ce a aflat că sunt credincios, dintr-o dată și-a schimbat părerea despre mine. El m-a înștiințat că finalul călătoriei mele este Rostov pe Don.

S-a lăudat că a cunoscut câțiva credincioși din Odesa, credincioși care au trecut prin această închisoare. “Aceștia sunt adevărați credincioși! Ei își dau viața cu bucurie pentru Dumnezeul lor”, a mărturisit el. L-am întrebat despre cine își mai amintește și, după descrierea lui, am înțeles că vorbește despre Nicolae Pavlovici Șevcenco. Când i-am menționat numele de familie, numele și prenumele, plutonierul s-a înviorat și a început să-mi strângă îndelung mâna.

Cu regret, fratele Nicolae Pavlovici, prezbiterul Bisericii Peresâpi din Odesa, nu mai este în viață. Sunt peste zece ani de când a trecut în veșnicie, dar chiar și în acest loc a rămas o amintire plăcută despre el. O, cât de necesară este lumina lui Hristos în acest întuneric!

În acest loc am rămas până la 24 mai. Cum mi-am petrecut timpul?

În fiecare zi se găsea cu cine să stau de vorbă. Unii dintre condamnați îi cunoșteau bine pe credincioși. Au stat în închisoare împreună cu frații noștri în anul 1968.

Aveam la mine sentința dată în procesul de judecată. Condamnații au citit-o de câteva ori și eu le dădeam explicații. A fost o foarte bună mărturie. Erau și împotriviți, dar este bine când între ascuțitori sunt și împotriviți. Este mai ușor de discutat, apar o mulțime de întrebări surprinzătoare.

Într-un cuvânt, timpul trecea nu fără folos. Sunt mulțumit de perioada petrecută în această închisoare. Ce-i drept este foarte murdară și plină de păduchi. Când stai pe podea păduchii se cațără pe picioare. Condamnații care se află în tranzit prin închisori s-au obișnuit cu aceasta.

Când eram scoși la plimbare (pentru o oră), într-o curte mică, toți își scoteau lenjeria de corp și omorau păduchi. Dar aceasta este caracteristic doar închisorilor de tranzit. În lagăr, unde mă aflu acum, nu sunt păduchi. Aici este mai ușor să te îngrijești.

După 24 mai am pornit la drum cu destinația Harkov. Spre “voronoc” am fost condus de plutonierul pe care acum îl cunoșteam. Mi-a dorit cele bune și mi-a pus ceva în sacul pe care îl aveam.

În tren am deschis sacul. Am găsit în el slănină, usturoi și biscuiți de casă. Erau tare bucuroși și am mulțumit lui Dumnezeu pentru bunăvoința acestui necunoscut, înțelegând că inima lui a fost cucerită de purtarea sfântă și de conversațiile pe care le-a avut cu fratele N.P. Șevcenko.

În anul 1961 când în țara noastră a început lucrarea de trezire, Biserica Peresâpi unde N.P. Șevcenko era prezbiter a fost prima din orașul Odesa care a aderat la lucrarea sfântă a lui Dumnezeu.

În casa lui Nicolae Pavlovici am găsit întotdeauna nu doar adăpost ci și mult elan și dăruire pentru lucrare. Nicolae Pavlovici petrecea nopți în rugăciune pentru lucrarea lui Dumnezeu, nopți la care am fost martor personal.

Mă aflu deci din nou la drum, din nou printre necunoscuți. Mărturisesc cu toată încrederea că în viața noastră nu există simple întâmplări. În toate se întrevede gândul minunat al lui Dumnezeu.

Am ajuns la închisoarea din Harkov. Un lucru minunat este că aici este și baie așa că, lucru mare în aceste condiții, mi-au opărit și hainele. Când am fost aduși în holul băii, eram vreo cincizeci de oameni, am aflat că nu va fi apă timp de două ore. Un condamnat care era împreună cu mine încă de la Chișinău, care era foarte îndrăzneț și totdeauna căuta să facă ceva, a spus: “De ce să treacă timpul în zadar? Cu noi se află un om sfânt, un preot. Să ne vorbească și noi să-l ascultăm”. Cu toții și-au îndreptat privirile spre mine iar unul dintre ei părea interesat în mod deosebit. S-a pornit o discuție la care, pentru început, au luat parte vreo douăzeci și cinci de oameni, dar numărul lor a început să scadă, au rămas tot mai puțini și, în final, a mai rămas doar unul. Acesta era foarte interesat de adevăr.

Așa era în fiecare loc. Domnul crează întotdeauna condiții pentru o bună mărturie despre dragostea lui Dumnezeu.

La Harkov m-am aflat cinci zile. Celula era foarte mare. Tovarășul meu de călătorie din Chișinău m-a prezentat aici ca om sfânt, ca “cel mai mare preot al lui Dumnezeu din țara noastră” și a spus că toți care au întrebări despre mântuirea sufletului să mă întrebe pe mine.

Mi-au citit din nou sentința și au început discuții și întrebări nenumărate.

La 29 mai am fost trimis mai departe. Mă bucuram că urmează ultima etapă și mă voi opri la Rostov.

Închisoarea din Rostov a fost însă cea mai grea pentru mine, dar despre aceasta vă voi povesti în următoarea scrisoare. “O moștenire plăcută mi-a căzut la sorț, o frumoasă moșie mi-a fost dată” (Psalmul 16:6).

Fie Domnul cu voi.

Scrisoarea a optsprezecea

Iubiții mei copii!

Continui seria de scrisori începute cu aproape doi ani în urmă și în care îmi doream să vă povestesc despre toată calea pe care m-a condus Domnul.

Am aflat că unele scrisori pe care le-am scris în această perioadă n-au ajuns la voi iar voi m-ați rugat să umplu acel gol care s-a format din această cauză. Îmi este foarte greu să fac acest lucru dar mă voi sili să fac tot ceea ce-mi stă în putere.

Au trecut doi ani de când am părăsit lagărul din Rostov. Uitându-mă înapoi pot spune că “Domnul m-a condus cu înțelepciune”. El mi-a dat în acest lagăr puțină odihnă (două luni și jumătate) iar apoi a urmat o altă etapă lungă și foarte grea. Dar “Dumnezeu dă tărie celui obosit și mărește puterea celui ce cade în leșin”.

În închisoare am avut parte și de bucurii și de întristări. Mă bucuram pentru faptul că am fost onorat să sufăr și să fiu înjosit pentru Numele Domnului, dar toate sunt după voia Lui. “Facă-se nu voia mea ci voia Ta...”

Credincioșii condamnați sunt repartizați în același loc împreună cu criminalii. “A fost pus în numărul celor fărădelege”. Întotdeauna am fost puși între criminali, adică ucigași, hoți, speculanți, etc.

Când intri în celulă ești întrebant: “În baza cărui articol ești condamnat?” Spui “142” și toți dau din umeri, nedumeriți. Când le explic și le spun că sunt credincios și că sunt în închisoare pentru-că Îl slujesc pe Dumnezeu, se miră din nou și întrebă: “De ce te-au adus aici și nu la închisoarea pentru deținuți politici?” Le răspund: “Eu nu sunt politician ci creștin, sunt slujitor al lui Dumnezeu și noi nu ne implicăm în politica statului”. Atunci mi se spunea: “Statul Sovietic și ateismul sunt inseparabili. Dacă voi ați crede simplu, ca noi, să aprindem o lumânare în biserică sau chiar să furăm din biserică lui Dumnezeu, pentru așa ceva nimeni nu este condamnat. Dar dacă voi, prin credința voastră, împiedicați ateismul să pășească triumfător pe planetă, ve-ți fi striviți. Voi împiedicați ca politica țării noastre să-și ducă la îndeplinire scopul pe care îl are și anume construirea comunismului. Iar comunismul și religia sunt incompatibile. Prin urmare se impune a se lua măsuri pentru dispariția treptată a religiei. De aceea se închid bisericile, casele de rugăciune, moscheile și se deschid palate și case de cultură, stadioane și terenuri de sport, teatre și săli de dans, se organizează diferite sărbători, excursii turistice – iarna la schi iar vara la cules de ciuperci, se organizează întâlnirea “noștilor albe” în care se ia rămas bun de la iarna rusească, toate aceste acțiuni fiind salutate de stat.

După cum se vede în sentința pe care ați primit-o, dumneavoastră ați fost în pădure dar acolo ați organizat servicii de închinare în mijlocul naturii iar aceasta este contrar legii în societatea sovietică. Acțiunile voastre nu vor contribui la dispariția religiei. Voi vă dușmăniți cu ateismul, ateismul fiind arma ideologică a statului. Aceasta înseamnă că voi, credincioșii, vă declarați împotriva ateismului, adică împotriva partidului și guvernului, prin urmare voi împiedicați construirea societății ateiste. Așa că voi nu sunteți criminali ci disidenți! Dar din ce cauză sunteți puși împreună cu noi în închisoare, nu înțeleg...”

Adeseori auzeam astfel de cuvinte prin închisorile pe unde am trecut. Mulți oameni erau, la început, interesați și dornici să afle mai multe despre mine dar, cu timpul, fiecare își vedea de treaba lui. Rămâneau totuși unele persoane care erau mai adânc preocupate de credință și unii dintre ei reușeau să se apropie de adevăr, primind cu sete și bucurie vestea că Hristos este Mântuitor al sufletelor. Ajungeau să le fie dragă și scumpă vestea despre iubirea atotiertătoare a lui Dumnezeu prin sângele lui Isus Hristos și să fie uimiți de simplitatea învățăturii despre iertarea păcatelor.

Pentru unii m-am rugat iar ei îmi spuneau: “Cât de minunat ca aici, în mijlocul criminalilor, să fie slujitori ai lui Isus Hristos!”

Este adevărat faptul că, nu din întâmplare ne-a trimis Dumnezeu în lumea criminalilor. De aceea mulțumesc întotdeauna lui Dumnezeu pentru că în toate căile m-a condus cu înțelepciune.

Fie Domnul cu voi.

Scrisoarea a nouăsprezecea

Dragii mei copii!

În fiecare scrisoare pe care v-o scriu, cu mare dragoste și stăruință, doresc să vă povestesc despre minunatele lucrări ale lui Dumnezeu, despre slujirea mea pentru Domnul, despre nemărginita Lui milă care umple viața noastră.

În prezent nu sunt înțelese toate lucrările lui Dumnezeu, însă când viața se apropie de sfârșit, creștinul, aruncând o privire în urmă, neapărat va exclama: “Ești măreț Dumnezeule în toate căile Tale și toate lucrările Tale sunt înțelepte!” Însă aceasta se va întâmpla în viitor. Dar acum, mulțumim oare lui Dumnezeu pentru toate lucrurile? Dacă i-am încredințat Lui toată viața noastră, s-ar putea întâmpla ca El să greșească și să ne dea o cruce mai grea decât sunt puterile noastre? Nu! Niciodată!

Doresc să mă întorc la începutul vieții mele, la copilăria mea.

Din scrisorile precedente voi știți deja că tatăl meu a trăit o viață relativ scurtă, însă plină de fapte ale credinței. El a fost slujitor al Bisericii și a urmat pe Domnul lăsând toate. A murit în anul 1939 în închisoarea din orașul Tavda, regiunea Sverdlovsk.

Fiind foarte sărac nu ne-a lăsat nici o moștenire. Dar trecând peste aceasta astăzi noi suntem mai bogați decât toți bogații, fiindcă cunoaștem pe și credem în Dumnezeu cel viu și adevărat în care a crezut și tatăl nostru. Nu greșesc și nici nu exagerez dacă spun despre tatăl meu că a fost un om al credinței. Și, ca să confirm ceea ce am spus, voi aduce un exemplu.

Când se naște un copil într-o familie, pentru părinți este sărbătoare. Nu a fost o excepție nici ziua nașterii mele. (Scriu aceasta în amintirea mamei).

Știți că vederea mea a fost slabă încă de la naștere. Medicii i-au spus mamei direct: “Copilul dumneavoastră va avea o vedere slabă, iar când va crește o să vedeți atunci cum va vedea, dacă va mai vedea.”

Vă dați seama cât de îndurerată era mama? Două fiice creșteau sănătoase dar, iată, băiatul mult dorit s-a născut “nenorocit”. După cum a văzut mama lucrurile eu m-am născut orb. Durerea ei a împărtășit-o și tatei.

Foarte des mama își aducea aminte de ziua când a venit acasă de la maternitate. “Când am ajuns acasă, povestea ea, tatăl tău te-a luat în brațe și a rostit:

-Acum vom aduce laude lui Dumnezeu pentru cadoul trimis familiei noastre.

-Avem și întristare, nu doar bucurie, a spus mama, pentru că fiul nostru nu este sănătos... Cine știe, poate că o fi chiar orb cu totul...

-Draga mea, ești de acord că Dumnezeu nu poate greși în lucrările Sale? A întrebat tata.

-Sigur, Dumnezeu nu greșește niciodată, însă...

Tata a întrerupt-o și a continuat:

-Da, sunt de acord, fiul nostru nu este sănătos ca și ceilalți copii ai noștri, însă boala lui este o excepție. Ești de acord?

-Sunt. Însă...

Dar tata a continuat, nelăsând-o să-și ducă gândul până la capăt.

-Dacă fără voia lui Dumnezeu nu cade nici un fir de păr din capul nostru, atunci și acest lucru este sub privirea lui Dumnezeu și eu știu și cred că Dumnezeu are planurile Sale cu privire la fiul nostru. Și pentru aceste planuri deosebite ale lui Dumnezeu noi Îi vom aduce laude.

Nu-mi amintesc, continua mama povestirea ei, în care loc din Scriptură a citit tatăl tău, apoi am ingenuncheat ținându-te în brațe și am mulțumit lui Dumnezeu pentru minunatele Lui căi din viața noastră. Eu nu împărtășeam cu tatăl tău bucuria pe care el o avea, mai mult de atât, nu aveam nici o încredere în felul în care el vedea lucrurile. Pe față nu îmi arătam dezacordul dar credeam că el vede lucrurile într-un mod mult prea superficial.

Dar iată că au trecut treizeci de ani. Tatăl tău nu mai este demult, iar eu abia acum am juns să înțeleg că el avea dreptate și convingerile lui erau adevărate.

Mă mustră conștiința că atât timp nu am putut înțelege de ce vederea ta este atât de slabă și sănătatea atât de șubredă. Dar azi aș vrea să-i pot spune tatălui tău: “Într-adevăr, ai avut dreptate încrezându-te în Dumnezeu. Iartă-mă că nu te-am înțeles, ba mai mult, chiar te condamnam”.

Mama mi-a povestit despre aceasta pentru prima dată cu ocazia Anului Nou, în anul 1969.

M-am bucurat împreună cu ea și, desigur, am lăudat pe Dumnezeu, spunând, în rugăciune, cam așa: “Bunule Dumnezeu! Acum 37 de ani tatăl meu Ți-a adus mulțumire pentru destinul deosebit pe care mi l-ai pregătit. Tatăl meu vedea viitorul prin credință. Te laud, Tată, pentru căile Tale minunate!”

Scumpii mei copii! Vă scriu toate acestea ca să fiți mângâiați (desigur că și eu) în timpul îndelungii noastre despărțiri. Ce vă pot spune despre această boală a mea, considerată o nenorocire? Aveam exact atâta vedere ca să pot sluji doar în Biserică. Nimeni dintre cei din jur nu știau cât de puțin puteam eu face pe lângă casă. Pentru vederea mea slabă era foarte greu să fac ceva.

Vă rog acum, dragii mei, să faceți tot ce puteți pentru a se simți cât mai puțin absența mea. Peste o lună voi împlini 50 de ani. Poate din cauza aceasta am simți imboldul să vă scriu ceea ce v-am scris.

Fie Domnul cu voi, dragii mei.

Scrisoarea a douăzecea

Dragii mei copii!

Mă rugați să vă povestesc despre cel mai greu moment din viața mea prin închisorile prin care am trecut. Dorința voastră mi-a plăcut foarte mult și m-a făcut să privesc înapoi în timp, să-mi amintesc multe lucruri și să cântăresc multe...

În închisoare viața este diferită în fiecare zi pentru că fiecare zi aduce noi încercări și noi greutăți. Este foarte greu în mediul de aici. Vă puteți da și singuri seama dacă vă gândiți la faptul că aici ești înconjurat de o lume de criminali. Sunt și oameni care în interiorul lor nu au ajuns să se strice. Ei au sufletul chinuit și le este foarte greu în acest mediu, dar aceștia sunt foarte puțini. Majoritatea sunt dintre cei ce au început viața criminală încă din tinerețe și își duc viața prin închisori, cu excepția scurtelor întreruperi de libertate.

Pe mine însă mediul exterior nu mă tulbură. Dimpotrivă, am făcut cunoștință cu mulți, discutăm cu ei, îmi împărțeam cu ei rația de pâine. Unii ascultau Cuvântul cu plăcere.

Între multele și diversele servicii ale administrației este și serviciul de urmărire, foarte extins, cuprinzând multe persoane. Chiar mulți dintre deținuți colaborează cu ei, sunt agenți secreți. Sunt foarte mulți și în închisori și în lagăre. Nu am nici o dorință să scriu despre ei, și dacă am amintit despre aceasta, am amintit doar pentru a vă face o imagine mai amplă despre viața din închisoare.

Nu mă deranja că eram urmărit permanent pentru că sunt obișnuit cu aceasta încă din tinerețe. Și voi știți cât de mult eram urmărit înainte de arestare. Deși erați copii ați observat acest lucru.

Iată ce doresc de fapt să vă povestesc.

Odată șeful adjunct al secției de intervenție, căpitanul Vlasov, mi-a spus: “Horev, mi-au telefonat din America și s-au interesat de tine. Transmitele să nu mai intervină. Bine că n-ai nimerit să fii sub ochii mei în acel moment pentru că te băgam la carceră”.

Peste o lună de zile mi-a povestit despre acest episod, zâmbind. Știind că poate oricând să găsească un pretext pentru a mă pedepsi nu l-am întrebat de ce nu a făcut atunci acest lucru. V-am scris deja cum, nu cu mult timp în urmă, Vlasov mi-a tăiat dreptul de a fi vizitat în timpul iernii pentru că am purtat încălțăminte de pâslă. Dar nici această stare în care mi se tăiau anumite drepturi nu mă apăsă. Și nici faptul că sunt subalimentat nu mă apăsă.

Ce să vă spun despre mâncare? Foarte des nu poate fi mâncată, dar totuși o mâncăm. Nu mă deranjează faptul că lipsesc vitaminele sau lipsa totală a fructelor și legumelor. Când primesc ceva de la voi am o mare bucurie să pot împărți acel puțin cu acești oropsiți, uitați de lume și urâți de toți. Într-un cuvânt, tind să fiu mulțumit de toate, totdeauna.

Scrisorile voastre, pe care le primesc des, îmi aduc multă alinare. Uneori primesc scrisori și de la frați de credință în Isus Hristos, dar desigur că puține dintre câte mi se trimit. Zilele acestea am primit un colet din Austria. Am fost anunțat prin difuzor dar, când m-am prezentat să-l iau mi s-a spus că aveam nevoie de permisiunea lui Vlasov. Iarăși Vlasov!

Atenția și grija fraților și prietenilor pentru cei întemițați pentru Hristos, din Rusia, îmi aduce multă bucurie.

Dar este ceva ce mă apasă zi și noapte și nu am liniște. Și aceasta este faptul că atunci când pășesc pragul închisorii sunt izolat de Biserică! Cel mai apăsător este faptul că nu mai pot sluji în ea. Cu lucrul acesta nu mă voi putea obișnui niciodată. Au trecut douăzeci de ani de când m-am consacrat slujirii lui Dumnezeu în Biserica Lui sfântă.

În februarie 1962 am renunțat să mai lucrez și mi-am dat demisia din slujbă. Aveam un salariu bun, paisprezece ani de muncă fără întreruperi, o soție iubitoare cu care eram căsătorit de o jumătate de an, dar pe toate le-am lăsat și m-am consacrat slujirii. Pentru mine cel mai scump loc din Sfânta Scriptură este acesta: “Iată că noi am lăsat totul și Te-am urmat” (Luca 18:28).

La începutul slujirii mele am trecut prin multe greutăți, din cauza lipsei de experiență, deși

lucrasem mult cu tineretul din Leningrad. Însă a sluji în cadrul Uniunii este cu mult mai greu și mai complicat, dar Dumnezeu m-a ajutat.

La început am lucrat cu fratele Alexandru Afanasevici Șalașov, un frate bătrân respectat și un slujitor credincios care avea o bogată experiență duhovnicească. La sfârșitul anului 1963 el a trecut în veșnicie. Deseori spunea că puțini doresc să meargă pe urmele lui Hristos, renunțând la toate. Unii așteaptă să le crească copiii și să-i așeze la casele lor, apoi spun că sunt liberi și se pot implica în slujire. Alții promit că vor sluji Domnului când vor ajunge pensionari, alții nu sunt sprijiniți de familie și cei mai mulți nu se pot despărți de gospodărie.

Mie mi s-a luat dreptul la o casă în Leningrad, chiar dreptul de a mai locui vreodată în orașul meu natal. Dar, pentru Domnul și slujirea Lui, pentru folosul Bisericii, am renunțat la tot.

Patru ani am slujit în ilegalitate. Unii aleg această cale atunci când sunt în primejdie de a fi arestați. Își părăsesc casele cu o zi mai devreme sau cu una mai târziu, gândindu-se că oricum nu mai pierd nimic. Dar cu mine nu a fost așa. Eu puteam să trăiesc acasă. Însă când am auzit chemarea lui Hristos: “Vino după Mine!”, am pășit pe această cale.

Slujirea era grea dar de mare răspundere și mult binecuvântată. Și iată că pe 19 mai 1966 am ajuns pentru prima dată în închisoare. Și cât este de lucru afară! Problema Bisericii este aceeași ca pe timpul lui Isus Hristos: “Mare este secerișul dar puțini sunt lucrătorii. Rugați dar pe Domnul secerișului să scoată lucrători la secerișul Lui”.

Nu mă pot obișnui cu închisoarea. Vreau să mă eliberez dar nu pentru libertatea mea ci pentru ca toate puterile pe care le mai am să le pun la dispoziția Bisericii.

Sper că ați înțeles ce mă apasă cel mai mult în închisoare.

Scrisoarea a douăzeci și una

Copilașii mei scumpi!

Astăzi am hotărât să vă scriu despre un eveniment foarte însemnat, eveniment care a stat la temelia întregii mele vieți.

După cum v-am scris în scrisorile precedente, la 14 iulie 1962 am fost ordonat să slujesc în calitate de evanghelist al Consilului Bisericesc. Descrierea acestui eveniment am făcut-o în alte scrisori, pe care sper să le fi primit.

Iată de ce 14 iulie 1982 este o zi de sărbătoare pentru mine, ea înseamnă douăzeci de ani de slujire în Biserica lui Hristos. Eu spun că pentru mine este sărbătoare dar viața nu mi-a fost ușoară ci grea, chiar foarte grea. Și totuși, aducându-mi aminte de calea parcursă până acum eu zic: “mare este Dumnezeuul meu!” Eu Îi slujesc lui Isus Hristos și El îmi dă puteri să pot răbda toate. Iar când voi ajunge la scaunul de domnie pe care El va sta, am să-I spun: “Domnul meu! Tot ce mi-ai dat am jertfit în slujba Ta”.

Mai întâi de toate vă amintesc că anii 1961-1962 au fost deosebiți pentru frățietatea noastră. A început trezirea Bisericii lui Hristos.

Noi transmitem mesaje, scrisori, cuvinte de salut în care frații din Grupul de Inițiativă se străduiau să îmbărbăteze poporul lui Dumnezeu. Demascam necredințioșia conducerii Consiliului Unional al Creștinilor Evnghelici Bapțiști, rugam stăruitor să stăm tare pe calea adevărată a lui Dumnezeu și să educăm tinerii și copiii în frica de Dumnezeu.

Mulți credincioși citeau aceste mesaje și, desigur, reacționau în mod diferit. Unii ziceau:” Este adevărat ce scrie, dar cu neputință de împlinit: Securitatea nu va permite să ne ridicăm în picioare. Nu este decât o bună intenție...” Alții își manifestau neîncrederea spunând: “Cine a scris aceste mesaje? Tineretul! Este scris cu iscusință, duhovnicește, cu râvnă, însă unde le este experiența? Dacă în fruntea acestei mișcări de trezire s-ar afla frați cu răspundere, cu autoritate, atunci lucrurile ar sta cu totul altfel”. Și mulți alții au fost influențați subtil, răspândindu-se în poporul lui Dumnezeu zvonul că frații

care au semnat aceste mesaje sunt agenți ai securității, că ei sunt oameni cu ajutorul cărora puterea dorește să descopere în biserici pe cei mai cu râvnă și să-i lichideze.

De aceea în timpul acela foarte mulți doreau să aibă întâlniri cu frații care conduceau această sfântă lucrare. Să le fie lămurite întrebările pe care le aveau. Iar întrebări și îndoieli erau foarte multe. Îmi amintesc despre un caz:

Odată, în țările baltice, a fost organizată o întrunire a predicatorilor. La ea urma să ia parte și fratele Ghenadie Constantinovici Kriucikov. La masă am stat alături de el. Când l-am prezentat toți au rămas uimiți. Se așteptau să vadă un om în vârstă, un bătrân bine făcut și când colo iată un om tânăr! Dar spre dimineață, la sfârșitul întrunirii care începuse seara, toți cei prezenți se bucurau că Dumnezeu Și-a adus aminte de poporul Său și a ales pentru această muncă grea frați tineri.

Mulți dintre credincioși se mirau de curajul fraților care conduceau Grupul de Inițiativă. Să lași familia, serviciul și să faci lucrarea în clandestinitate, fiind mereu urmărit, nu era un lucru ușor. În treizeci de ani de urmărire permanentă (perioada de timp de la emiterea Legii despre culte din 1929 și până în 1961) credincioșii nici nu concepeau o altfel de viață de privațiuni. Unii spuneau atunci, și chiar și azi mai spun: “Atât timp cât mai poți să lucrezi la întreprindere mai bine să lucrezi, iar lui Dumnezeu poți să-I slujești și în timpul liber, după servici”.

De ce gândesc în felul acesta? Pentru că nu s-au consacrat pe deplin lui Dumnezeu. Dacă nu ar fi frați disponibili, pe care să-i poți trimite în orice colț al țării noastre, atunci lucrarea de organizare a bisericilor independente de orice influență a lumii ar fi, practic, imposibilă.

Douăzeci de ani am lucrat în comunitățile prigonite ale frățietății noastre și acești douăzeci de ani sunt lipsă în cartea mea de muncă. După cum vede lumea eu am avut o “viață antisocială”. Dar acești ani au fost cei mai frumoși din viața mea, ani pe care i-am consacrat slujirii Domnului. Acesta este cadoul meu pentru Dumnezeu și pentru Biserică.

Îmi aduc aminte de un frate căruia i-am propus să renunțe la serviciu și să se consacre în slujire. El a spus: “Dar ce o să fie cu familia mea? Eu am cinci copii, soție, o mamă bătrână. Aceștia trebuie întreținuți”.

-Dacă accepți să intri în slujbă, familia ta va fi întreținută de Biserică, îl linișteam eu.

-O, nu! Pâinea Bisericii este destul de amară. Eu nu voi permite niciodată ca familia mea să trăiască în felul acesta. Nu vreau ca familiei mele să îi fie aduse acuze iar copiii mei să aibă greutate. Îi vor întreba la școală unde lucrează tatăl lor și ce salariu are. Ce vor răspunde copiii? Iată bătăturile din palmele mele și eu...”

Nu o să redau mai departe discuția noastră. Am plecat de la el cu inima foarte îndurerată.

Toți slujitorii frățietății prigonite au familii, soții, copii, și îi iubesc foarte mult, martor este Dumnezeu! La fel cu acel frate și ei ar fi putut să lucreze și să-și întrețină familiile, să fie împreună cu familiile lor, dar L-au iubit mai mult pe Domnul și au fost de acord să suporte aceste lipsuri pentru Domnul și lucrarea Lui.

Și copiilor mei le este greu la școală. De câte ori trebuie să se învoiască de la lecții ca să mă poată vizita în închisoare. Și acum sunt din nou în închisoare. La acel frate nu sunt astfel de greutate.

După discuția cu el mi-am zis: “Cum am procedat până acum așa voi proceda și în continuare. Chiar dacă le va fi copiilor mei mai greu uneori, chiar dacă vor fi acuze la adresa mea, eu Te iubesc, Doamne, mai mult decât orice pe lume. Pentru iubirea mea pentru Tine am lăsat eu familia și m-am consacrat slujirii Tale!”

Scumpii mei copii, vreau să vă pun câteva întrebări:

Sunteți mulțumiți că ați fost educați în familia unui slujitor al Domnului? Voi aveți de-a face cu multe familii în care tații sunt permanent acasă. Situația lor acasă și în societate este cu totul alta decât a voastră. Despre ei nu se scriu în presă articole mincinoase și au o viață tihnită.

Nu apăsați greu asupra voastră deseale despărțiri de mine? Știu, dragii mei copii, că mă iubiți foarte mult și că vă este foarte greu fără mine.

Doriți voi ca să trăiți o viață ca și a mea?

Douăzeci de ani de slujire este un moment important, o sărbătoare pentru mine! Pot proclama, în numele vostru, ziua de 14 iulie ca o sărbătoare a familiei?

Mă apropii de sfârșit, dar în următoarea scrisoare aș dori să vă povestesc despre greutățile întâmpinate în acești douăzeci de ani.

Fie Domnul cu voi.

Scrisoarea a douăzeci și doua

Scumpii mei copii!

Astăzi voi continua să vă scriu despre slujirea Domnului și jertfirea de sine. La baza meditațiilor o sa luăm cuvintele: “Intră în corabie, tu și toată casa ta; căci te-am văzut fără prihană înaintea Mea în neamul acesta de oameni” (Geneza 7:1).

Dumnezeu a hotărât să nimicească orice viață pe pământ, fiindcă pământul se stricase și orice făptură își abătuse calea și pământul se umpluse de silnicie (Geneza 6:12-13). Numai unul singur, Noe, s-a arătat neprihănit înaintea lui Dumnezeu. “Te-am văzut fără prihană înaintea Mea”, a zis Domnul lui Noe. Dumnezeu nu a găsit și alți neprihăniți. Și pentru neprihănirea lui, Dumnezeu a arătat milă întregii familii a lui Noe! Ce minunat! Mult mi-aș dori să fiu în locul lui Noe, ca toată familia mea să fie salvată de mânia viitoare.

În zilele lui Noe viața trecea într-un mod obișnuit: oamenii mâncau, beau, se căsătoreau, arau, construiau. Într-un cuvânt, fiecare își căuta de problemele vieții. Dar neprihănitul Noe avea cu totul alte griji. De-a lungul multor zeci de ani, la porunca lui Dumnezeu, el a construit un loc de refugiu pentru mânia viitoare a lui Dumnezeu.

Avea familie și creștea trei fii. La fel ca alții trebuia și el să se îngrijească de bunăstarea copiilor lui. Să dobândească pentru ei loturi de pământ, să sădească vii, să construiască case în care fiecare să trăiască liniștit, să le pregătească o moștenire. Dacă Noe s-ar fi îngrijit numai de aceasta atunci cei din jur s-ar fi minunat și ar fi spus: “Ce tată grijuliu! Ce fericiți sunt acești copii lângă tatăl lor!” Toți procedau în felul acesta numai Noe nu. În loc de case cu trei etaje pentru fiii săi el construia corabie cu trei etaje, corabie în care vor fi salvați toți cei care vor intra acolo.

Fiind mari, fiii lui Noe îi puteau spune: “Știi ceva tată (sau bunicule), organizează-ți viața cum dorești. Tu ai construit pe munte un fel de corabie cu care ai de gând să plutești cândva într-un mod straniu. Dar noi nu avem nici un motiv pentru a ne neliniști. Nu s-a văzut niciodată ca la inundație apele să se ridice până la munți. Nu, tată scump, cu tot respectul față de tine dar noi ne vom vedea de ale noastre liniștiți”.

Puteau copiii sau rudele lui Noe să-i spună astfel? Puteau. Însă, slavă Domnului, că au intrat în corabie fiii lui, soția și soțiile fiilor lui.

A sosit ziua când mânia lui Dumnezeu s-a revărsat peste toate vietățile pământului și numai Noe cu familia lui scumpă au fost salvați. Mare este credințioșia Dumnezeului nostru! Pentru neprihănirea și ascultarea unui singur om a avut parte de milă toată familia! Înțeleptul Noe a păstrat pentru fiii săi comoara cea mai de preț: viața! A trecut potopul, pământul a înflorit din nou și fiii lui Noe se desfătau din toate roadele pământului.

Scumpii mei copii. Vreau să simplific acest pasaj și să îndrăznesc să asemăn viața familiei noastre cu viața familiei lui Noe. Vă spun, copilașii mei, că nimic nu-mi este mai scump decât să-I slujesc Domnului! Am această dorință încă din tinerețe și până în ziua de azi scopul vieții mele este zidirea Bisericii lui Hristos.

Slujirea lui Dumnezeu este pentru mine cea mai mare bucurie, și când a venit timpul să-mi întemeiez o familie erau îngrijorat doar de un singur lucru: oare problemele vieții nu mă vor înlănțui, nu mă vor abate de la slujirea în Biserica lui Hristos? Înțelegeam că cel ce vrea să se consacre în slujirea pentru Domnul nu trebuie să se încurce cu treburile vieții. Ce era de făcut?

Am văzut multe familii în care soțul și soția sunt ocupați unul cu altul și cu copiii lor. Aceste familii sunt considerate fericite. Dar eu mi-am dorit o cu totul altă viață. Pentru aceasta mă rugam lui Dumnezeu și El mi-a auzit rugăciunile. Lanțurile familiei nu numai că nu m-au legat, Dumnezeu îmi este martor cât de mult îmi iubesc soția și copiii, ci, dimpotrivă, mi-au ajutat în slujirea mea.

Să vă povestesc o zi din viața mea.

Aceasta a fost la începutul lunii august 1964. După două luni de despărțire ne-am revăzut din nou. “Pentru cât timp vei fi cu noi?”, era întrebarea cu care eram întâmpinat acasă. Dar în dimineața acelei zile nu am putut da un răspuns deslușit. Văzând starea foarte grea a familiei am spus: “Nu pot să plec, nu am dreptul să fac aceasta”. Dar nu puteam nici să renunț la slujire. Ce era de făcut?

Ne-am înțeles să nu spunem nimănui despre nevoile noastre ci să postim și să ne rugăm ca Dumnezeu singur să intervină în această problemă familială, de nerezolvat pentru noi.

În acele zile nu ieșeam nicăieri și mă rugam fierbinte lui Dumnezeu, știind că pentru El nu există căi fără ieșire și situații de nerezolvat. Credeam că în ceasul cel mai greu El va veni cu siguranță în ajutor. Așa s-a întâmplat și atunci.

În a treia zi de rugăciune a venit la noi Parascovia Alexandrovna din Leningrad (bunica Pașa, cum ați numit-o voi mai apoi). O cunoșteam din copilărie. Când părinții mei mergeau la adunare ea venea la noi, în Leningrad, și stătea cu cei patru copii mici.

Am fost foarte bucuroși când am văzut-o și am întrebat-o: “Scumpa noastră tanti Pașa, ați venit să stați la noi mai mult timp? Ați venit doar să faceți o vizită sau să vă odihniți? Ce fel de treburi v-au adus prin părțile noastre?”

Ea a răspuns: Eu am auzit, Mișulică, că ai familie și copii mici. Așa că mi-am luat concediu cu gând să vă vizitez și să vă ajut cu ceea ce pot. Am la dispoziție o lună”

Adevărat, acesta era răspunsul lui Dumnezeu. Dumnezeu care vede în ascuns ne-a răspuns pe față. Am adus cu toții mulțumiri lui Dumnezeu pentru răspunsul Lui neîntârziat și eu chiar în ziua aceea am plecat în slujire.

Scumpii mei copii. Bunica Pașa a îndrăgit atât de mult familia noastră încât a devenit ca o rudă scumpă. Peste o lună ea a plecat la Leningrad, a renunțat la slujbă (în ultimii cincisprezece ani a lucrat ca menajeră la o familie bogată) și, fără nici o rezervă, a venit din nou la noi.

Mulți, văzând dăruirea bunicii noastre, credeau că o plătim foarte bine. Dar noi nu aveam cu ce plăti și chiar dacă am fi avut, cu nici un preț nu puteai găsi un om ca ea. Bunica Pașa obisnuia să spună mereu în rugăciunile sale: “Doamne, Îți mulțumesc că mi-ai arătat și mie locul în slujire!”

Această bunică plină de bunătate mi-a alinat inima și eu nu mă mai nelinișteam pentru voi. A stat la noi până în anul 1968. Apoi s-a îmbolnăvit greu și a plecat acasă. În acest timp eu mă aflam în închisoare pentru că slujeam Domnului. Ziua eliberării mele era însă pe sfârșit și am reușit să o văd pe patul de moarte. Ne-am rugat împreună și, peste câteva zile, Parascovia Alexandrovna a trecut în veșnicie. Într-adevăr, în persoana acestei bunici, Dumnezeu ne-a dat însutit încă aici pe pământ.

V-am amintit despre slujirea mea binecuvântată și jertfirea bunicii Pașa, ca să mulțumiți Domnului pentru marea Sa lucrare și milă față de familia noastră.

Nu vă mirați, scumpii mei, că familia noastră nu este ca altele. Voi acum sunteți destul de mari și înțelegeți că dacă am hotărât să-I slujim Domnului atunci sunt necesare jertfe și că trebuie să lăsăm toate.

Eu am lăsat totul pentru Domnul dar am păstrat grija pentru voi, scumpii mei!

Ce gânduri de viață aveți voi? Acum când Biserica trece prin această perioadă de mare răspundere nu ați dori să vă consacrați deplin la construirea “corăbiei noutestamentale”? Această lucrare este cea mai necesară și de cea mai mare răspundere.

Am pentru voi două întrebări:

Ați primi botezul? Dacă încă nu l-ați primit, aveți voi o hotărâre fermă de a intra în Biserică prin Sfântul Botez?

Apoi, primind botezul, sunteți voi gata să renunțați la toate și să-L urmați pe Domnul Isus

Hristos?

Vă rog să-mi răspundeți al aceste întrebări, dar mai bine să vă răspundeți vouă înșivă.

Uneori sufletele care Îl iubesc sincer pe Domnul anunță dorința lor de a intra în Biserică, prin botez, numai vara. Dorința mea este ca voi să vă faceți cunoscută dorința în fața poporului lui Dumnezeu atunci când această hotărâre s-a copt.

Când un tânăr sau o tânără anunță că vrea să devină membru în Biserică, prin aceasta ei și-au legat viața de Biserica vie a lui Hristos. Slujitorii și Biserica vor veghea asupra acestui suflet, îl vor povățui și se vor îngriji de creșterea lui duhovnicească. Important pentru acel suflet este că a hotărât și a făcut o alegerea dreaptă.

Știu cazuri, este drept mai rare, când botezul s-a făcut și iarna. Chiar eu, de două ori, am oficiat botezul în apa înghețată.

Așadar, munca noastră să nu fie zadarnică înaintea lui Dumnezeu! El este de parte noastră!

Glorie Lui!

Să ne revedem la înălțarea în slavă a Bisericii lui Hristos!

Cea mai mare dorință pe care o am este să mă pot ruga lui Dumnezeu împreună cu voi.

Scrisoarea a douăzeci și treia

Porumbeii mei dragi...

Vă salut din adâncul inimii în această slăvită dimineață de duminică. Iubesc această zi într-un mod special și întotdeauna, în această zi, caut să mă întâlnesc cu voi, măcar în gândul meu.

Știind că poporul lui Dumnezeu are azi părtășie vie și copiii Domnului se încurajează unii pe alții, se susțin, se întăresc și se bucură împreună (părtășia sfinților întotdeauna aduce bucurie), caut și eu să mă alătur de voi toți. Doar cu duhul dar și aceasta îmi este un lucru deosebit de scump.

Încă din adolescența mea am stăruit în a umbla cu mare atenție, în sfințenie, și am căutat să nu încalc Cuvântul lui Dumnezeu. Când venea vremea să fac un lucru oarecare și nu aveam o convingere deplină, șovăiam, mă întrebam dacă pot sau nu să fac acel lucru, atunci îmi puneam întrebarea: aș vrea eu să-i văd pe copiii mei procedând în acest fel? Atunci totul se clarifica în mintea mea și înțelegeam lucrurile în felul următor: dacă eu voi umbla înaintea lui Dumnezeu cu frică de El atunci și copiii mei se vor teme de El. Acest lucru este adevărat! Dacă eu voi fi necinstit, hâtru, fricos, într-un cuvânt om rău, atunci copiii mei nu vor fi ca mine ci mult mai răi.

Pot fi și excepții? Da. Însă nu despre aceasta vreau să vorbesc acum. Îmi aduc aminte de zilele tinereții, de felul în care mă îngrije am să aveți tot ce vă trebuie. Pentru educația voastră eu am pus la dispoziție nu doar douăzeci de ani (adică toată viața voastră), ci patruzeci de ani, adică întreaga mea viață conștientă. Acum vă rog să-mi răspundeți la următoarea întrebare: oare nu am dreptul să mă pot încrede în voi? “Cei ce seamănă cu lacrimi, vor secera cu cântări de veselie”.

Unii consideră că dacă avem strămoși buni vom avea o generație bună. Eu înțeleg altfel, într-un mod simplu de tot. Nu de strămoși depinde ci de Dumnezeu care este credincios legământului Său; ce a promis va împlini! De aceea, scumpii mei, eu caut cu mare nerăbdare, să primesc de la voi cuvinte care să arate o schimbare a caracterului vostru înspre bine. Când găsesc astfel de semne sunt deosebit de bucuros.

M-ați întrebat odată: care eveniment trăit de mine prin închisori mi-a produs cea mai mare bucurie? Fără nici o șovăire voi repeta cuvintele apostolului Ioan: “Eu n-am bucurie mai mare decât să aud despre copiii lui Dumnezeu că umblă în adevăr!”

Creștinul se bucură chiar atunci când se află în cele mai grele împrejurări. De ce? Nu pentru că în curând vor trece toate întristările și-i va fi mai ușor, ci pentru că umblă în adevăr, el și toți copiii lui Dumnezeu.

Aceste cuvinte îmi sunt de mare preț între pereții închisorii, aici unde sunt lipsit de toate, chiar

de vești despre situația familiei mele, familie despre care nu știu nimic luni de zile.

Când sunt dus la judecată sunt avertizat să stau cu mâinile la spate, să nu privesc într-o parte sau alta, sau înapoi. Dar stând pe scaun, pe furiș, caut să arunc o privire înspre cei apropiați și mă bucur să văd că mulți au venit la proces. Laudă lui Dumnezeu! Văd toată familia. Minunat!

După prima zi a procesului aproape că nu am dormit toată noaptea pentru că încercam să memorez totul, să nu uit nimic din ce-am văzut. În acea noapte am îngenuncheat de câteva ori și m-am rugat iar cei din cameră au înțeles greșit gestul meu, crezând că mă frământ pentru soarta mea. Dar nu mă gândeam deloc la aceasta și soarta mea nu mă deranja în nici un fel. Știam, încă înainte de a începe procesul, că voi primi cinci ani de închisoare cu regim strict.

În primul rând mă îngrijoram dacă voi fi în stare să apăr adevărul lui Dumnezeu atunci când mă voi afla pe scaunul de judecată. În al doilea rând eram preocupat de starea voastră duhovnicească. Vedeam că sunteți îmbrăcați și aveți încălțăminte și am mulțumit lui Dumnezeu pentru că frații s-au îngrijit de aceasta. Apoi am văzut că arătați bine și că sunteți sănătoși. Toate acestea îmi produceau un sentiment de liniște. Dar pentru mine nu acestea erau cele mai importante. Cel mai mult eram chinuit de gândul: umblă oare copiii mei în adevărul lui Dumnezeu? Îl iubesc ei pe El mai mult decât pe viața lor? Au ales ei oare calea adevărului, calea vieții?

Isus a spus: “Eu sunt Calea, Adevărul și Viața”. Câți părinți sunt preocupați doar pentru felul în care copiii lor arată în exterior, să arate mai bine ca alții, și cât de amar greșesc! “Căci Împărăția lui Dumnezeu nu este mâncare și băutură, ci neprihănire, pace și bucurie în Duhul Sfânt” (Romani 14:17).

Mă întreb: au înțeles oare copiii mei aceasta? Și-au predat oare inimile lor tinere lui Dumnezeu pentru totdeauna? Vor dori să pășească pe calea lui Hristos, spinoasă, dar minunată și unică, care duce în Împărăția lui Dumnezeu? Nu se vor rușina oare copii mei dacă voia lui Dumnezeu va fi ca ei să stea împreună cu mine pe scaunul de judecată, pentru credințioșia lor față de Dumnezeu, și pentru dorința lor ca în veșnicie să stea pe scaunul Lui de domnie?... În acea noapte mă chinuiam multe astfel de gânduri și întrebări. Și, potrivit cu acestea, îmi pregăteam cuvântul de apărare din final.

Tare mult mi-aș dori, dragii mei copii, să înțelegeți esența vieții cu Domnul Isus Hristos.

După ce au trecut luni de zile de așteptare iată că aflu, spre bucuria mea, că ați hotărât să faceți legământ cu Dumnezeu prin sfântul botez. O, câtă fericire!

Este o mare cinste să faci legământ cu Dumnezeu încă din tinerețe și toată viața să-I fii credincios Lui. Domnul să vă ajute să împliniți dorința voastră de a vă consacra toată viața lui Dumnezeu.

Vreau să vă avertizez asupra unor lucruri importante, dar aceasta în scrisoarea următoare. Mă grăbesc să vă spun tot ce am pe inimă, ca să vă feresc de greșeli. Iar apoi... Am obosit foarte mult și doresc să merg la Isus... Dar până atunci doresc mult să vă spun tot ce am pe inimă.

Dumnezeu să vă ajute în toate.

Scrisoarea a douăzeci și patra

Feciorii mei dragi,

Astăzi am posibilitatea să continui relatarea despre viața mea. Fac aceasta pentru ca voi să lăudați pe Dumnezeu care m-a binecuvântat, m-a păzit pe tot drumul, și, măcar că uneori lăsa să fie și încercări grele, întodeauna îmi trimitea puteri și ajutor. Niciodată nu am avut încercări peste puteri.

Așadar, la 30 mai am sosit în orașul Rostov pe Don. În acest oraș am fost de multe ori dar în închisoarea de aici sunt pentru prima dată. Închisoarea din Rostov a fost cea mai grea dintre închisorile de tranzit ale acestei încarcerări.

Este un obicei ca nimeni să nu se grăbească să organizeze debarcarea deținuților din mașini atunci când ajung la închisoare, dar a te afla un timp îndelungat în aceste mașini este ceva greu de suportat. Afară este foarte cald și “voroncul”, care este din tablă, a fost ținut mult timp sub arșița

soarelui, iar noi ne aflăm înăuntru... Ca să puteți înțelege mai bine ce se întâmpla în astfel de situații o să vă povestesc mai amănunțit despre aceasta.

“Voroncul” a fost tras direct în ușa vagonului și a început îmbarcarea. Doisprezece condamnați care au intrat în mașină au ocupat scaunele laterale instalate în trei părți ale mașinii. Apoi au mai intrat încă șapte oameni. Pe noi, ultimii trei, soldații ne-au înghesuit cu forța. Cei dinăuntru strigau că nu mai este loc dar nimeni nu lua în seamă aceste strigăte. Cineva își scapă lucrurile și acestea se rostogolesc pe podea. Nu este loc nici de stat în picioare. Cu chiu cu vai m-am înghesuit și eu și acum stam într-un picior, sprijinindu-mă cu mâna de perete ca să nu cad printre cei stau pe scaune. Au încuiat ușa.

Mașina noastră a fost încărcată cea dintâi și trebuia să așteptăm, pe o căldură de nesuferit, până se vor încărca încă două. Nu exista nici un fel de ventilație și, ca și cum nu ar fi fost destul, toți au început să fumeze. Nu se mai putea respira. Din când în când mă mutam de pe un picior pe altul.

În sfârșit, mașina noastră a pornit. În acea înghesuială cu greu îți puteai păstra echilibrul. La curbe trebuia să te sprijini în mâini dar cu greu puteai suporta greutatea trupului. Mă linișteam la gândul că, în curând, greutățile vor fi la timpul trecut.

La închisoare am ajuns repede dar am așteptat mult până când au deschis porțile. Mai întâi au debarcat deținuții din celelalte două mașini iar noi am stat sub arșița soarelui, în așteptare. Când a venit și rândul nostru eram uzi de parcă am fi stat în ploaie. Coboram din mașină clătănându-ne și apoi ne-am aliniat. Și eu eram complet ud, nu se găsea pe mine nici măcar o ață uscată, până și buzunarele erau ude. Nici nu mă mai oboseam să-mi șterg sudoarea de pe față pentru că era în zadar. Dar drumul s-a sfârșit și chiar dacă stăm în arșița soarelui, măcar suntem la aer curat.

Acum mi-aș fi dorit ca proedura de primire să se prelungească cât mai mult. Ofițerul care a primit dosarele noastre a început să ne strige pe numele de familie. A venit și rândul meu. În auzul tuturor spun cu voce tare locul și anul nașterii, articolele în baza cărora am fost judecat și termenul de pedeapsă. Procedura aceasta mi-a plăcut pentru că numai eu sunt judecat în baza articolului 142. Aproape nimeni nu cunoaște ce înseamnă acest articol. Așa că mulți se apropie de mine și mă întreabă ce înseamnă acest articol, cine sunt și pentru ce am fost condamnat.

Iată-mă din nou în celulă. Podul celulei este arcuit și aplecat. Aer este puțin pentru că este mare înghesuială din cauza faptului că au venit două tranșe de deținuți deodată. Nu am numărat câți eram în celulă dar dacă în vagonul nostru au intrat circa 70-75 de deținuți, iar aici au înghesuit câteva vagoane, atunci eram peste două sute.

În mijlocul celulei am găsit un loc și m-am așezat pe rucsac. Mai întâi pentru că eram obosit și doream să mă odihnesc și apoi pentru că sus este mai puțin oxigen, fiindcă toți au aprins țigările, iar pe podea este mai ușor să respiri.

Fumul de tutun a învăluit toată celula. Dar aceasta nu era totul. Cum au intrat în celulă deținuții au început să fiarbă “cefir”, un ceai foarte tare. “Cefirul” provoacă o stare de amețeală iar pentru un timp provoacă o stare de bună dispoziție.

Ce înseamnă să fierbi “cefir” în celulă? Pentru a fierbe o cană cu apă se aprind ștergare, obiele, maiouri și chiar plapume. Aceste cârpe îmbibate cu sudoare nu ard ci mocnesc, eliminând un fum otrăvitor. Și în această duhoare ne aflam zilnic timp de câteva ore.

S-a deschis ușa și a început trierea noastră. Peste vreo două ore am auzit și numele meu de familie și am ieșit. După ce mi s-au luat datele am revenit în aceeași celulă. Peste vreo patru ore numărul celor aflați în încăperea s-a micșorat simțitor. Au rămas numai condamnații cu un regim sever.

Te poți obișnui cu toate. În momentele grele am o mângâiere: știu că mă aflu în această condiție pentru Numele lui Isus Hristos. Nu pentru crime sau pentru că aș fi nedreptățit sau întristat pe cineva, ci pentru predicarea Sfintei Evanghelii. Laudă lui Dumnezeu pentru că El ne face această mare cinste! Dumnezeu ne-a dat nu doar dreptul să credem în Isus Hristos ci să și suferim pentru El.

Spre seară ne-au dus la baie și după aceea ne-au repartizat în celule. După imaginea pe care o aveam eu despre închisori, am crezut că, odată ajuns în celulă, o să mă pot odihni. Dar nu a fost așa. Celula nu era prea mare, paturile erau pe două nivele și era plină până la refuz. La început am fost pus

în situația jenantă de a nu avea nici unde pași. Înăuntru era un mare zăduf. Toți erau uzi de sudoare. În dreapta, lângă ușă, erau chiuveta și WC-ul.

Paturile de la nivelul doi sunt joase, cam la înălțimea pieptului meu, probabil din cauza podului nu prea înalt, iar paturile de jos sunt aproape de podea. Deținuții sunt dezbrăcați pe jumătate.

Din transportul cu care am venit aici am ajuns zece oameni. Stăteam în mijlocul celulei, fără să avem unde să ne punem măcar rucsacurile.

Ca de obicei au început să vină întrebări: cine ești, de unde, pentru ce ai fost condamnat, în baza cărui articol? Iar eu am ajuns din nou în centru atenției.

Printre deținuți erau unii care au fost în închisoare cu frați de-ai noștri. Cel mai des era pomenit numele fratelui Peters, care a stat în această închisoare.

Nu dormisem deloc în noaptea care a trecut iar ziua am fost într-o continuă încordare, așa că de îndată ce am găsit un loc am hotărât să mă odihnesc. Dacă mai pui la socoteală faptul că în prima zi deținuții nu primesc hrană, vă puteți închipui cât de obosit eram, dar Dumnezeu dă tărie celui obosit și mărește puterea celui ce cade în leșin.

În această celulă am avut ocazia să vorbesc cu multe persoane dar numai din ziua următoare pentru că în acea seară m-am culcat și am adormit buștean. M-am trezit noaptea târziu și am simțit că mi-am revenit din oboseală. M-am ridicat imediat pentru că cineva care n-a dormit mi-a cerut locul, ori eu deja dormisem șase ore! Laudă lui Dumnezeu și pentru aceasta.

Chiar dacă în închisori oamenii sunt duri Dumnezeu ne trimite și mângâiere. Probabil că aceasta se întâmplă pentru că mulți copii ai lui Dumnezeu se roagă pentru noi cei din închisoare. Mulțumesc lui Dumnezeu pentru Biserica lui Hristos care nu uită de cei închiși pentru credință.

Fie Domnul cu voi. Voi face tot ce pot pe viitor ca să continui să vă scriu.

Scrisoarea a douăzeci și cincea

Iubiți copilași!

În scrisoarea precedentă v-am povestit cum am ajuns în închisoarea din Rostov. Ce bine este când prin aceste locuri au trecut înaintea ta frați credincioși, slujitori ai lui Dumnezeu. Prin buna lor purtare și predicare despre Hristos, ei au pregătit calea pentru următorii întemnițați creștini.

Trecerea prin închisoarea din Rostov a durat, în total, nouă zile. Vă voi descrie, pe scurt, încercările mele din aceste zile.

Zi și noapte arde în celulă o lumină puternică. Ce-i drept noaptea nu eram deranjat deoarece eu dormeam în patul de jos, fiind astfel protejat de cele de sus. Din cauza ploșnițelor puțin aleg să doarmă jos. Toți consideră că în paturile de jos sunt mai multe ploșnițe decât în cele de sus. Așa o fi. La lumina orbitoare ploșnițele sunt mai puțin îndrăznețe dar jos, unde este umbră, ele declară un adevărat război. Mulți sar din paturi pentru că este imposibil să dormi. Dar eu nu eram atât de birit de ele.

Să nu credeți că ploșnițele mă ocoleau. Sigur că nu. Dar eu nu simțeam mușcăturile lor. Cum mă culcam, adormeam imediat. Din cauza oboselii dormeam atât de adânc că mulțimea ploșnițelor nu mă putea trezi.

Când mă trezeam cedam, pentru moment, locul altuia. Era foarte multă lume, încât oamenii așteptau la rând ca să doarmă. Abia când mă ridicam din pat vedeam că trupul meu și lenjeria erau cu pete de sânge. După acestea puteai aprecia ce război s-a dus acolo în timpul nopții.

Dar eu mulțumeam întotdeauna lui Dumnezeu pentru somnul meu adânc. Am văzut în aceasta marea milă a lui Dumnezeu.

În această celulă a fost citită cu voce tare sentința prin care am fost condamnat. Prin urmare am avut parte de discuții foarte folositoare.

În celulă era un zăduf mare iar unii supraveghetori mai deschideau gemulețul din ușă, prin care primeam mâncare.

Plimbările erau doar de o jumătate de oră pe zi iar eu ieșeam de fiecare dată. Pe toată durata acestei plimbări se punea muzică în niște difuzoare puternice, în așa fel încât deținuții să nu poată comunica unii cu alții. Pe mine acest zgomot nu mă deranja, eram liniștit.

Cea mai mare parte a timpului trecea în discuțiile pe care le aveam, de cele mai multe ori în discuții particulare cu unul sau altul și, mai rar, în discuții colective.

Nu mai spun că în celulă se fumează și se fierbe “cefir” întruna. Este ceva obișnuit în toate închisorile. Apoi deținuții joacă cărți zi și noapte. Își pierd banii, lucrurile, cinstea...

De chiuvetă nu era chip să te apropii. La început nu puteam înțelege ce fel de noroi este în jurul chiuvetei. Părea că cineva ar fi pus un strat de cernoziom lipicios de patru-cinci centimetri. Abia mai târziu am înțeles că aceasta era cenușa hârtiei și a cârnelor arse pentru fierberea “cefirului”, cenușă amestecată cu apă. Ca să poți ajunge la chiuvetă sau WC deținuții au pus în acest noroi cinci-șase străchini cu fundul în sus și pășeau pe ele ca și pe pietre.

În final te împaci cu toate și privești calm la tot ce vezi în jur.

În această închisoare am văzut pentru prima dată supraveghetori cu bastoane și ciocane din lemn. De alintari nu doar că am văzut dar am și simțit puterea ciocanului din lemn. Mă gândesc că vă veți întreba de ce a trebuit să fiu pedepsit în felul acesta. Oare nu respecta tatăl vostru regimul stabilit și regulile din închisoare?

În data de 4 iunie ne-au dus la baie. Nu aveam săpun la mine. Voi v-ați îngrijit și mi-ați trimis destul săpun dar de alții nu se îngrijea nimeni așa că eu l-am împărțit pe al meu cu ei.

La baie am primit câte o bucată mică de săpun și am început să ne spălăm în grabă. Apa curge doar zece minute și cine nu a reușit să se clătească trebuie să se îmbrace cu săpunul pe el.

Au trecut circa cinci-șase minute și unii dintre deținuți deja plecaseră. Eu am strâns bucățelele de săpun de pe jos și, în grabă, am spălat lenjeria de corp. Au oprit apa dar eu m-am bucurat că reușisem să spăl tot ce aveam de spălat.

Am început să mă îmbrac mai încet pentru că în holul băii era foarte cald și m-au apucat durerile de inimă. De obicei deținuții nu sunt duși la celulă până ce nu ies toți din baie. Când am ieșit eu însă nu mai era nimeni în curte și am alergat ca să-i ajung. În curte erau câțiva muncitori care au început să râdă spunând: “Să vezi acum că și acesta ve nimeri sub ciocane!”

Când am coborât la subsol, unde era celula noastră, la ușă aștepta plutonierul cu ciocanul. Nu voi spune ce cuvinte am auzit din partea lui, pentru că astfel de cuvinte nu se cuvine a fi spuse, dar lovitura de ciocan, însoțită de râsul sarcastic al supraveghetorilor, m-au urmărit multă vreme.

Așa stau lucrurile în închisorile de tranzit încât condamnații abia așteaptă să ajungă în lagăr.

În sfârșit, pe data de 8 iunie, am fost chemat. Am înțeles că această zi era destinată doar deținuților care vor merge în lagărul din Rostov și eram bucuros. Toată noaptea ne-au ținut într-o celulă izolată și dimineața, cu “voroncul”, am fost transportați spre locul de destinație.

Mă gândeam că ce a fost mai greu a rămas în urmă. Eram bucuros, neștiind că peste două-trei luni mă voi pregăti din nou de drum și că etapa următoare nu va fi mai ușoară.

Dar, scumpii mei, pe acest pământ noi suntem străini și călători. Calea noastră trece prin suferințe, despărțiri, lipsuri și tristețe. Însă ținta noastră este minunată, este Împărăția cerurilor! Și cu cât mai mult obosim acum pe cale, cu atât mai scumpă, plăcută și dragă ne va fi odihna. Hristos va șterge lacrimile din ochii noștri. Dacă cineva nu a plâns, nu va fi ce să i se șteargă! Să ne ostenim dar pentru Numele lui Dumnezeu! Să ne smerim, parcurgând calea pentru gloria lui Dumnezeu! Iar Dumnezeu ne va da puteri în toate. Împreună cu El vom parcurge calea și vom fi biruitori. Glorie Lui!

În următoarea scrisoare îmi voi da silința să vă povestesc despre perioada în care m-am aflat în lagărul din Rostov.